

WRZESIEŃ 2010: wzrost rynku – sezon grypy i przeziębień rozpoczęty

Rynek farmaceutyczny we wrześniu 2010r. osiągnął sprzedaż o wartości 2 356 mln PLN, tj. o 8,80% więcej niż we wrześniu ub. r.

We wrześniu br. wartość sprzedaży całego rynku wzrosła o 191 mln PLN w porównaniu do analogicznego okresu ub. r. Za wzrost w głównej mierze odpowiedzialny był segment sprzedaży odręcznej, który zwiększył wartość sprzedaży o 104 mln PLN (+13,58%), co stanowiło 54,75%

całkowitego wzrostu rynku wobec września 2009 r.

Segment leków refundowanych wzrósł o 62 mln PLN (+6,30%), a leków pełnopłatnych na receptę wzrósł w tym okresie czasu o 24 mln PLN, tj. o 5,86%.

W porównaniu do wyników z sierpnia 2010 rynek za-

notował wzrost o 293 mln PLN (+14,19%). Również w tym wypadku największy wzrost zanotował segment sprzedaży odręcznej, którego wartość zwiększyła się o 146 mln PLN (+20,09%) wobec poprzedniego miesiąca br. Wartość leków refundowanych wzrosła o 106 mln PLN (+11,31%), a leków pełnopłatnych na receptę o 40 mln PLN (+10,182%).

Zestawienie wartości sprzedaży poszczególnych segmentów rynku farmaceutycznego (dane w mln PLN)

Tabela 1: wrzesień 2010 vs wrzesień 2009

PHARMA EXPERT	wrzesień 2009	wrzesień 2010	zm. (%)
Leki Refundowane	985	1 047	6,30%
Leki Pełnopłatne	412	436	5,86%
Sprzedaż Odręczna	768	873	13,58%
Całkowity obrót	2 165	2 356	8,80%

Tabela 2: wrzesień 2010 vs sierpień 2010

PHARMA EXPERT	sierpień 2010	wrzesień 2010	zm. (%)
Leki Refundowane	940	1 047	11,31%
Leki Pełnopłatne	396	436	10,18%
Sprzedaż Odręczna	727	873	20,09%
Całkowity obrót	2 063	2 356	14,19%

Przegląd zmian w klasach ATC (wybór)

Wrzesień 2010. Sezon przeziębień i grypy rozpoczął się widocznym wzrostem wartości sprzedaży środków stosowanych przy leczeniu górnych dróg oddechowych. Wzrosły sprzedaże produktów na gardło (+25%), stosowane w chorobach nosa (+32%), zwiększyła się sprzedaż środków do inhalacji. Równie dobrze zaczęły się sprzedawać leki przeciwbólowe, jak i przeciwbólowe w połączeniu z zastosowaniem przeciwgorączkowym. Pacjenci chętnie sięgali po produkty z witaminą C jako środek wzmacniający przy leczeniu w/w

KATEGORIE ATC	Symbol ATC	Wartość sprzedaży		wrz10 / wrz09
		wrz-09	wrz-10	
PLASTRY	V07AA	2 714 363	8 254 878	204,12%
ŚRODKI WYKRZTUŚNE	R05CA	4 459 288	8 171 145	83,24%
ŚRODKI MUKOLITYCZNE WENĘTRZNEGO	R05CB	19 706 955	27 440 260	39,24%
INNE ŚRODKI P/BÓLOWE I P/GORĄCZKOWE	N02B	73 272 572	96 576 702	31,80%
WITAMINA C	A11G	8 035 583	9 830 568	22,34%
KOSMETYKI	V07AT	5 319 231	6 245 667	17,42%
LEKI WZMACNIAJĄCE	A13A	13 358 097	10 225 281	-23,45%
LEKI STOS. W ŁAGODNYM PRZEROŚCIE GRUCZOŁU KROKOWEGO	G04C	38 408 768	27 886 005	-27,40%
BIOFLAWONOIDY	C05CA	43 415 257	31 516 245	-27,41%
WITAMINA B COMPLEX	A11E	4 668 120	2 108 823	-54,83%

chorób. Zwiększyła się znacznie (o 42%) wartość sprzedaży leków przeciwwirusowych oraz przeciwbakteryjnych (tutaj wzrost był nieco mniejszy, bo o 16%). Z innych produktów zauważalny jest wzrost wartości sprzedaży plastrów, wciąż rosnąca sprzedaż kosmetyków, czy wzrost sprzedaży insulin o wydłużonym czasie działania.

Rosną jedne produkty, ale nie obywa się bez spadku. Takim przykładem jest duży (55%) spadek wartości sprzedaży preparatów witaminy B, leków stosowanych w łagodnym przeroście gruczołu krokowego, bioflawonoidów itp.

Statystyczna apteka

We wrześniu 2010r. wartość sprzedaży dla statystycznej apteki wyniosła 177,06 tys. PLN,

tj. o 10,56% więcej niż w analogicznym okresie 2009r. Wartościowo statystyczna apteka sprzedała leki o wartości 16,91 tys. PLN więcej niż we wrześniu ub. r. Największy wzrost osiągnęła na sprzedaży produktów leczniczych w segmencie sprzedaży odręcznej (+8,76 tys. PLN). Wartość sprzedaży leków refundowanych w aptekach wzrosła o 5,84 tys. PLN, a leków pełnopłatnych o 2,31 tys. PLN (średni wzrost na statystyczną aptekę). W porównaniu do sierpnia 2010r. wartość sprzedaży statystycznej apteki była wyższa o 22,00 tys. PLN, tj. o 14,19%.

Średnia cena produktów sprzedawanych przez apteki we wrześniu br. wyniosła 15,56 PLN. W porównaniu do średniej ceny z września 2009r. (15,38 PLN) nastąpił wzrost ceny o 1,18% (+0,18 PLN). Natomiast wzglę-

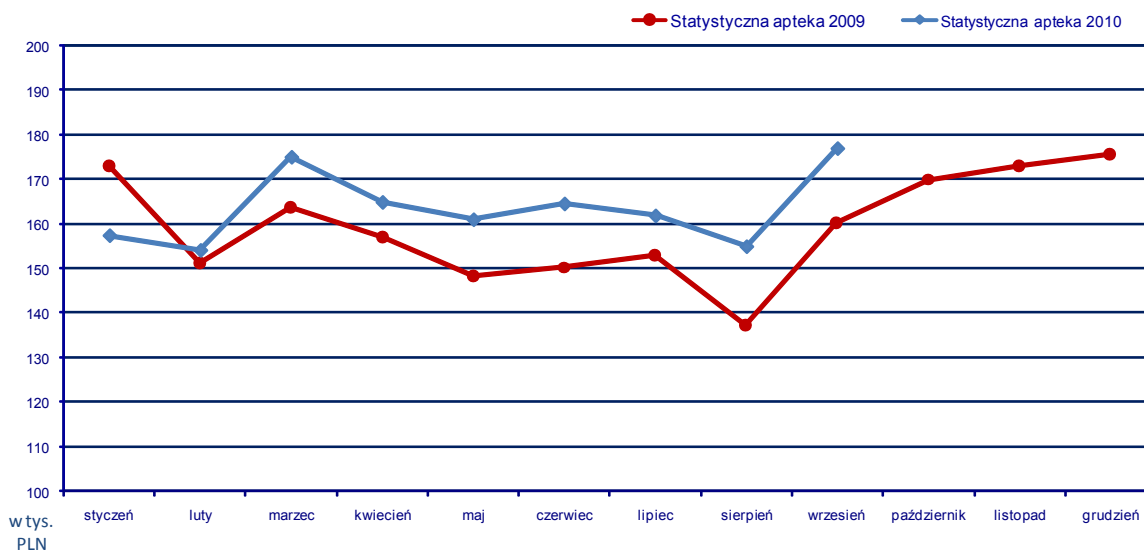
dem sierpnia br. (15,72 PLN) średnia cena spadła o 1,00 90,16 PLN). Średnia marża apteczna we wrześniu 2010r. wynosiła 28,04% i była wyższa względem analogicznego okresu 2009 r. o 1,14 pp. Również względem sierpnia 2010 marża apteczna wzrosła, w tym wypadku o 0,51 pp.

Refundacja a współpłacenie

W ostatnich trzech miesiącach udział pacjentów we współpłaceniu za leki refundowane stale wzrastał. We wrześniu pacjenci dopłacali do leków refundowanych 30,18% (najwięcej od ponad roku). Względem poprzedniego miesiąca współpłacenie pacjentów za leki refundowane wzrosło o 0,61 pp. W porównaniu do września 2009 r. (29,33%) współpłacenie przez pacjenta wzrosło o 0,85 pp. Wartościowo dopłata ▶

Rynek farmaceutyczny:
Wartość miesięczna sprzedaży statystycznej apteki w latach 2009-2010

PHARMA | EXPERT

pacjenta do leków refundowanych we wrześniu 2010r. wyniosła 316 mln PLN i była wyższa o 9,39% od analogicznego okresu ub. r. (289 mln PLN). W porównaniu do sierpnia br. (278 mln PLN) dopłata pacjentów do leków refundowanych wzrosła o 13,60% (o 38 mln PLN).

We wrześniu br. z 2 356 mln PLN całkowitej wartości sprzedaży w aptekach pacjenci zapłacili 68,98% (pozostałą część stanowi refundacja). W porównaniu do

września 2009r. pacjenci wydali o 156 mln PLN więcej na leki. Natomiast względem sierpnia br. (66,90%) udział współpłacenia pacjentów był wyższy o 1,08 pp. Wzrost współpłacenia pacjentów w lekach wyrażony wartościowo wyniósł 224 mln PLN.

Prognoza wartości sprzedaży leków na rok 2010

Według PharmaExpert wartość sprzedaży całego rynku far-

maceutycznego na koniec 2010 roku wyniesie 26,94 mld PLN. W porównaniu do ubiegłego roku wartość rynku w 2009 wzrośnie od 2% do 4%. Natomiast refundacja na koniec 2010 roku osiągnie wartość 8,59 mld PLN. Wartość refundacji leków przez Państwo zwiększy się o 3% do 6% względem ubiegłego roku. ■

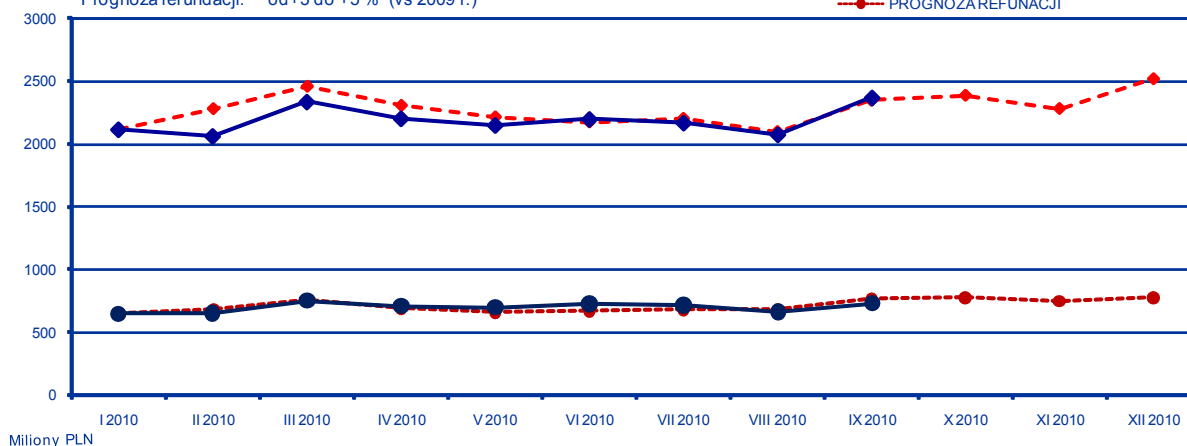
Piotr Kula
Prezes PharmaExpert

PROGNOZA WARTOŚCI SPRZEDAŻY APTEK OTWARTYCH NA ROK 2010

PHARMA | EXPERT

Sprzedaż: 26,94 mld
 Refundacja: 8,59 mld
 Prognoza sprzedaży: od+ 2 do +4 % (vs 2009 r.)
 Prognoza refundacji: od+3 do +5 % (vs 2009 r.)

--- PROGNOZA SPRZEDAŻY
 — REALIZACJA SPRZEDAŻY
 --- PROGNOZA REFUNDACJI

APTEKA BYŁA, JEST I BĘDZIE...

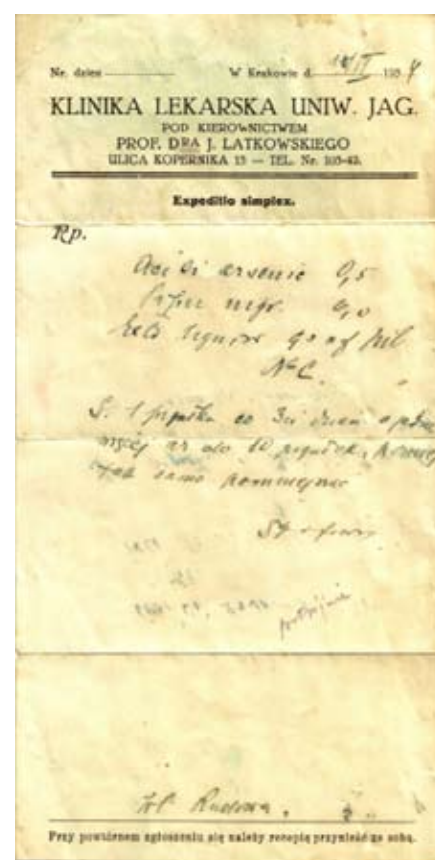
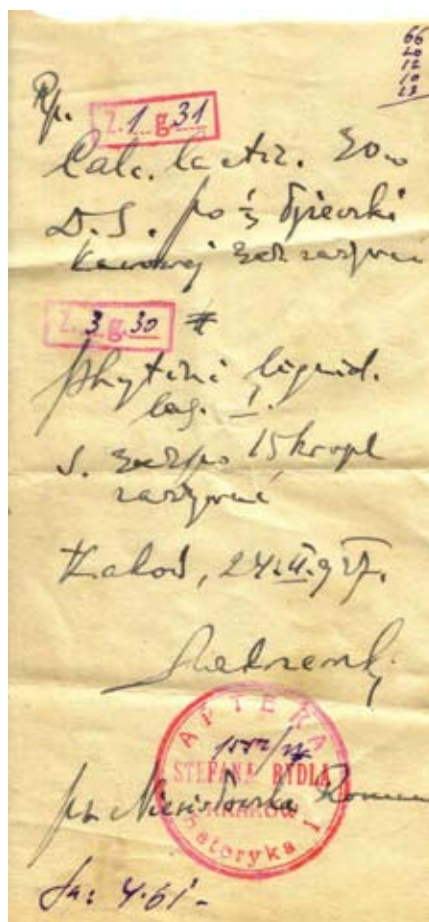
Waśniące się ze sobą światy

Referując Czytelnikom „Aptekarza Polskiego” przypadłości i nieszczęścia, trapiące dawnych aptekarzy, nie mogę nie wspomnieć o odwiecznym konflikcie aptekarza z... lekarzem! Co ciekawe, na prowincji i w małych miasteczkach konflikt ten był niezwykle rzadki, gdyż aptekarz i lekarz, wraz z księdzem proboszczem, organistą, naczelnikami poczty i stacji kolejowej byli jedynymi przedstawicielami miejscowej inteligencji i jako tacy bezwzględnie „trzymali się razem”, organizując i zasiadając wspólnie w lokalnych instytucjach kulturalnych i społecznych. Także współpraca lekarza z aptekarzem układała się zazwyczaj pomyślnie. Konflikt miał miejsce w znacznie bardziej anonimowych dużych miastach. Tu walka aptekarza z lekarzem przybierała często najostrzejsze formy. I tak np. galicyjscy aptekarze zwalczali lekarzy piszących... nieczytelne recepty! Jak informowało „Czasopismo Towarzystwa Aptekarskiego” farmaceuci uzyskali w tej sprawie wsparcie samego cesarsko-królewskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które w roku 1904 wydało przepis, ażeby recepty we wszystkich swoich częściach były czytelne. Na recepty nieczytelne lub dla aptekarza niezrozumiałe nie na-

leży wydawać lekarstwa, bez poprzedniego wyjaśnienia ze strony ordynującego lekarza. Na receptach powinien z reguły znajdować się adres pacyenta, a mianowicie nazwisko jego i miejsce zamieszkania.

W podobnym tonie wypowiadały się czasopisma farmaceu-

tyczne okresu międzywojennego, akcentując krzywdy wyrządzane aptekarzom przez lekarzy. W drugiej połowie lat trzydziestych najgłośniejszym echem odbijały się opinie lekarzy-analityków, którzy formalnie podważali wykształcenie aptekarzy, głosząc, że nie są oni zdolni do samodzielnego pro-

Ilustracja 1 i 2

Dwie recepty lekarskie, pochodzące z lat dwudziestych i trzydziestych XX wieku. Ich porównanie od razu nasuwa wnioski, co do staranności i szacunku lekarza dla aptekarza. Ze zbiorów autora.

► wadzenia analiz do celów diagnostyki lekarskiej. Twierdzili, że jedyną osobą uprawnioną do tego powinien być wyłącznie lekarz medycyny. Za aptekarzami stały jednak stosowne rozporządzenia rządowe i parlamentarne, a już samo porównanie programów studiów farmaceutycznych i medycznych jednoznacznie wskazywało, że do prowadzenia wszelkich analiz bez porównania lepiej przygotowani są oczywiście aptekarze! Na lekarzy, publikujących najczęściej anonimowe, kłamliwe artykuły propagandowe, sypały się gromy. Pracownicy naukowcy warszawskiego Wydziału Farmaceutycznego w spokojnym tonie uzasadniali prawo kształconych przez nich aptekarzy do prowadzenia wszelkich analiz: chemicznych, lekarskich, spożywczych... W ślad za nimi szli dyrektorzy Oddziałów Farmaceutycznych w Krakowie, Lwowie, Wilnie i Poznaniu. W końcu aptekarze przekornie sprawę postawili tak: to nieprzygotowani do prowadzenia analiz lekarze, stwarzają farmaceutom-fachowcom konkurencję, a nie na odwrót!

Jednym z pierwszych, który wypowiedział się za współpracą farmacji z medycyną, był profesor krakowskiego Oddziału Farmaceutycznego Marek Gatty-Kostyal. Jako wieloletni pracownik aptek znał sprawę doskonale z autopsji, a dzięki charakteryzującemu go pogodnemu i życzliwemu usposobieniu, dążył do wychwycenia we wzajemnych stosunkach samych pozytywów; szukał tego, co łączy, a nie dzieli. W roku 1933 wygłosił na wspólnym posiedzeniu Warszawskiego Towarzystwa Lekarskiego i Warszawskiego Towarzystwa Farma-

ceutycznego wykład pt. „Współpraca medycyny z farmacją”. Na wielu przykładach pokazał, że współpraca farmacji z medycyną jest wręcz koniecznością: nie tylko na gruncie analiz lekarskich i syntez nowych leków, ale także przyrządzania preparatów recepturowych, które mogą odpowiadać najbardziej wyszukanim wymaganiom lekarzy.

W podobnym, bardzo interesującym, oryginalnym i twórczym tonie, podchodziła do zagadnienia redakcja „Farmacji Współczesnej”. W roku 1937, opisując wzajemne stosunki lekarzy i aptekarzy, pisała, że zawody te mają *cały szereg wspólnych interesów*, a także, że wzajemne narzekanie *dwóch zbliżonych do siebie i właściwie skazanych na współpracę zawodów, odbija się wysoce ujemnie na istotnych interesach zarówno świata medycznego jak farmaceutycznego*. Redaktor naczelny „Farmacji Współczesnej”, magister Kornel Piotrowski marzył o tym, jak bardzo owocnym mógłby być jednolity front lekarzy i farmaceutów, idących *ramię przy ramieniu*, front który wyrzekłby się *przeróżnych bardziej lub mniej zasadniczych sporów czy konfliktów*. Piotrowski postulował, że taki właśnie wspólny front mógłby wyeliminować większość bezwartościowych specyfików, zalewających polski rynek oraz przywrócić należytą pozycję leków recepturowym. W swym artykule redaktor „Farmacji Współczesnej” skrytykował przy okazji obydwie strony konfliktu: lekarzy za to, że bez żadnej dyskusji agresywnie *odparowują z miejsca słuszne czy niesłuszne ataki* aptekarzy. Aptekarzom z kolei wytknął brak

godności zawodowej, a także i to, że *przemilczają nawet zgoda niesłuszne zarzuty*. Tymczasem tylko pod warunkiem przestrzegania *godności zawodowej* stworzyć może świat aptekarski *atmosferę bardziej przychylną dla pożądanej współpracy obu waśniących się z sobą światów*.

Stowarzyszenie Nowa Farmacja, którego „Farmacja Współczesna” była organem prasowym, nie pozostawało gołosłowne i urzędowało dla lekarzy wykłady, głoszone przez swych członków, np. w roku 1939 „Współpraca medycyny i farmacji na polu fitoterapii” dla *sekcji lekarzy wolnopraktykujących* Związku Lekarzy Państwa Polskiego. Przewodniczący sekcji, zagajając wykład, podkreślał *celowość nawiązania kontaktu między obu organizacjami, mającymi wspólne płaszczyzny porozumienia*. Z kolei redakcja „Farmacji Współczesnej” komentowała, że właśnie *przez organizowanie podobnych odczytów w następstwie których powstają dyskusje, cały szereg problemów dotychczas niezupełnie jasnych, zostanie w należyty sposób oświetlonych i bardziej zrozumiałych, co odbije się niewątpliwie na poziomie lecznictwa i stanu zdrowia w Polsce*. Przesłanie redaktorów „Farmacji Współczesnej” było bardzo wyraziste: należy jak najczęściej dyskutować i współpracować z lekarzami, ale wcześniej godną postawą i posiadaną wiedzą nauczyć ich respektu; pokazać, że rozmawiają z przedstawicielami zawodu wolnego i samodzielnego, stojącego w szeregu ochrony zdrowia ramię w ramię z zawodem lekarskim. ■

dr n. farm. Maciej Bilek

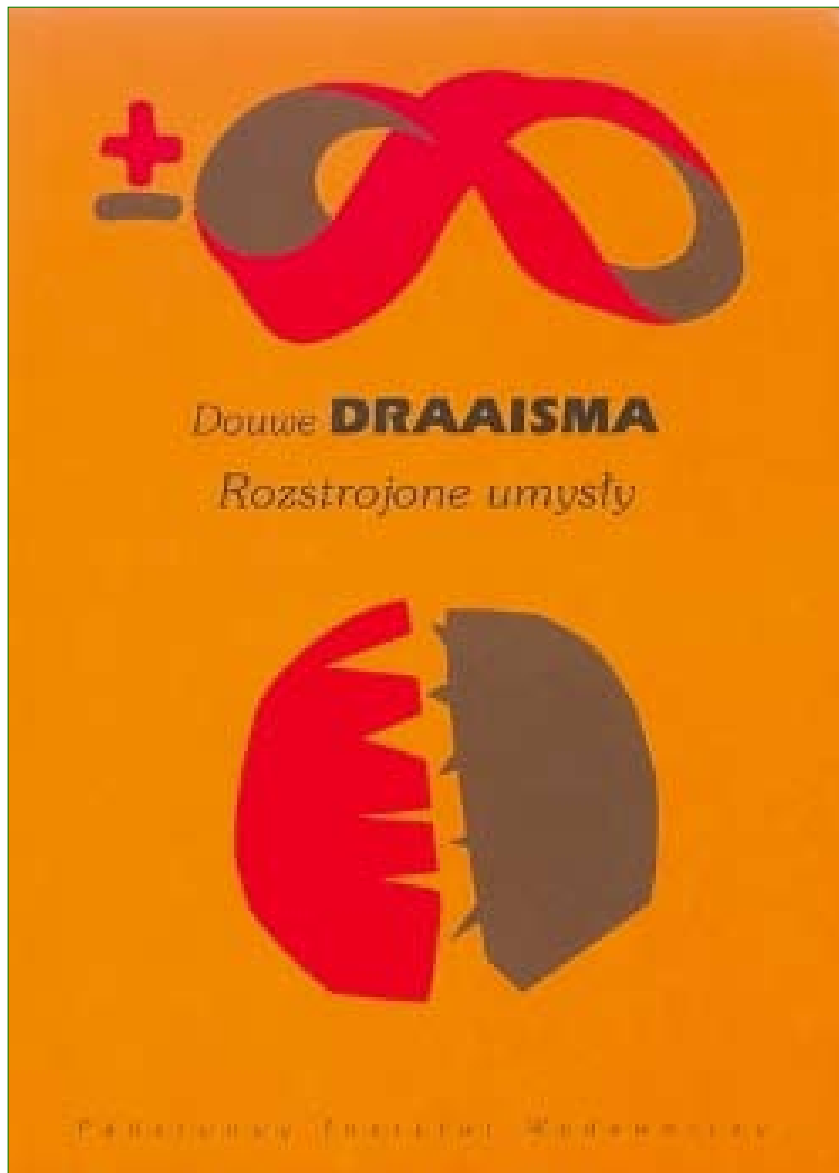
ROZSTROJONE UMYSŁY

Autor książki jest z pochodzenia Holendrem. Zajmuje się historią psychologii.

W „Rozstrojonych umysłach” przedstawia dzieje dwunastu badaczy – lekarzy i uczonych, których pasją z a w o d o w a było poznawanie ludzkiego umysłu i zgłębianie tajemnic układu nerwowego. Opisuje także nazwane ich imieniem odkrycia. Poszczególne rozdziały stanowią odrębne miniatury literackie i mogą być czytane w dowolnej kolejności. Pomysłu na książkę dostarczyło autorowi powodzenie, jakim cieszyły się krótsze artykuły poświęcone neurobiologii,

publikowane przez niego w prasie fachowej: „Tworzenie tej serii sprawiło mi przyjemność, jeszcze

większą satysfakcję dało mi poświęcenie owym badaczom ko-

lejnych rozdziałów mojej książki, co pozwoliło przywrócić należne im miejsce”.

Kluczem, według którego Draaisma dobrał bohaterów swojej

pracy są eponimy. Eponim oznacza nazwę odmienną, a takich w medycynie nie brakuje. Najlepiej znane to choroba Parkinsona, Alzheimer, czy zespół Korsakowa. Autor opisuje także mniej znane, ale intrygujące dolegliwości umysłu. W przypadku niektórych z nich pełna etiopatogeneza nie została poznana do dziś, co pozwala czytelnikowi uświadomić sobie, jak niewiele wciąż wiemy o funkcjonowaniu ludzkiego mózgu. Dobrym przykładem jest syndrom Capgrasa. Osoba dotknięta nim uważa, iż osoby z jej bliskiego otoczenia zostały podstępnie zamienione na sobowtóry. Czę-

sto opłakuje „zaginionych” bliskich, nie potrafi nawiązać więzi z „oszukańczym” mężem, czy

„podmienionym” dzieckiem. Lata badań nad tym syndromem przywiodły uczonych do wniosku, iż u cierpiących na to zaburzenie ludzi upośledzeniu uległa zdolność wizualnego rozpoznawania twarzy. Chory rozpoznaje wprawdzie wizerunek znajomej osoby, ale nie potrafi już jej powiązać z wartościami emocjonalnymi, które jej uprzednio przypisywała. Tę sprzeczność mózg usiłuje rozwiązać tworząc przekonanie, iż widziana osoba musi być sobowtórem. Teoria wydawała się doskonała do roku 2002, kiedy to zdiagnozowano zespół Capgrasa u chorej niewidomej. Rok później opisano przypadek pacjentki, która uroiła sobie, iż jej córka została zastąpiona przez sobowtóra na podstawie rozmowy telefonicznej. W obu przypadkach kontakt wzrokowy był wykluczony. Inne ciekawe, niezbyt szeroko znane choroby opisywane przez Draaismę to zespół Gillesa de la Tourette’a (tiki ruchowe i werbalne z koprolalią, czyli patologicznym przymusem wypowiedzenia wulgaryzmów), syndrom Boneta (nietypowe omamy wzrokowe), epilepsja Jacksona, czy zespół Clérambaulta (erotomania i przekonanie o tym, że jest się kochanym przez osobę o wysokiej pozycji społecznej).

W „Rozstrojonych umysłach” przewija się także wątek zadań nad zadaniami, jakie stawia współczesnym badaczom nowoczesna nauka, a także zaduma nad miejscem historycznych odkrywców w dziejach ludzkości. Rekonstrukcja zdarzeń prowadzących do nazwania danego zaburzenia nazwiskiem konkretnej osoby, prowadzi autora niejednokrotnie do konkluzji, że w wielu przypadkach w historii neurologii zapisali się nie zawsze badacze, którzy w istocie dane zjawisko odkryli. O nadaniu eponimu decydowały często względy praktyczne lub łut szczęścia. Szansę na zapisanie się na kartach historii neurologii miały w szczególności osoby cieszące się autorytetem w świecie nauki, konsekwentne w zgłębianiu swojego odkrycia, systematyzowaniu obserwacji i publikacji swoich wyników, a także ci, którym udało się zainteresować różnego rodzaju ciała opiniotwórcze swoich czasów. Autor nie oburza się jednak na to, wręcz przeciwnie: „Prekursorzy, poprzednicy i „pierwotni odkrywcy” pojawiają się na kartach historii na wspak do chronologii: nadchodzą po eponimie. Bez osoby uhonorowanej eponimem nikt by się o nich nie dowiedział, ich dorobek spoczywałby nadal w rocznikach starych archiwów, jak w kryptach.”

Autor konkluduje, iż era eponimów w medycynie dobiega końca. Dzisiaj odkrywca nigdy nie jest samotny. Współczesne problemy badawcze są zbyt złożone, aby pojedynczy człowiek swoją wiedzą i czasem mógł je w pełni ogarnąć w pojedynkę. Jednocześnie oddaje honor uczonym, którzy swoje dokonania tworzyli w warunkach - z dzisiejszego punktu widzenia - bardzo trudnych. Parkinson - co dzisiaj byłoby niewyobrażalne - sporządził opis symptomów (zresztą bardzo szczegółowy) opierając się m.in. na obserwacji przechodniów. Brak technik obrazowania mózgu sprowadzał pracę lekarza do starannej obserwacji chorego. Zwieńczeniem przypadku było pośmiertne badanie mózgu. Choć brzmi to makabrycznie, prawdziwą machiną napędową dla badań nad funkcjonowaniem mózgu byli pacjenci szpitali wojskowych, ranni na polu walki. Łatwe do zlokalizowania urazy (np. postrzały), możliwość obserwacji znacznej liczny przypadków dawała znakomity materiał badawczy.

Polecam tę wciągającą i – wbrew pozorom – lekką lekturę wszystkim zafascynowanym medycyną. ■

mgr farm. Olga Sierpniowska

Douwe Draaisma „ROZSTROJONE UMYSŁY”
Państwowy Instytut Wydawniczy
Historie chorych i dzieje chorób
wydanie I, oprawa miękka, 234 s.

Nowe rejestracje – PL – sierpień 2010

W sierpniu 2010 r. Minister Zdrowia wydał 165 pozwoleń na dopuszczenie produktów leczniczych do obrotu w Polsce, w tym 163 pozwolenia dla nowych produktów i 2 pozwolenia dla preparatów już wcześniej zarejestrowanych (Afobam - Egis), które zostały pominięte w niniejszym zestawieniu. Produkty omówiono na tle wcześniejszych rejestracji i produktów obecnych już na rynku, w ramach poszczególnych klas ATC/WHO oraz substancji czynnej lub składu preparatu, pomijając szczegóły (postaci, dawki, opakowania, kategorie dostępności, numery pozwoleń), które można znaleźć w internetowym Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych (<http://www.bip.urpl.gov.pl>) – zestawienie rejestracyjne za sierpień 2010 zostało udostępnione 30 września 2010.

A – PRZEWÓD POKARMOWY I METABOLIZM

A02 – *Leki stosowane w zaburzeniach związanych z nadkwaśnością;*

A02A – *Leki zobojętniające kwasy żołądkowe; A02AX – Inne leki zobojętniające kwasy żołądkowe - preparaty złożone*

Natrii alginas+Calcii carbonas+Natrii hydrogenocarbonas: Gaviscon o smaku mięty (Reckitt Benckiser) to 1. zarejestrowany lek o podanym składzie.

A02B – *Leki stosowane w chorobie wrzodowej i refluksie żołądkowo-przłykowym;*

A02BA – *Antagoniści receptora H2*

Ranitidinum: Ranitidine Accord (Accord Healthcare) to aktualnie 12. zarejestrowana marka ranitydyny. Na rynek wprowadzono 9 marek: Raniberl (Berlin-Chemie), Ranic (Sandoz), Ranigast, Ranigast Max i Ranigast Pro (Polpharma), Ranisan (Pro.Med.CS), Ranitydina Sanofi (Sanofi-Aventis), Riflux (Polfarmex), Solvertyl (ICN Polfa Rzeszów), Zantac (GlaxoSmithKline) i Zdrovit Gastranin (NP Pharma). Nie pojawiły się jeszcze w sprzedaży

preparaty: Ranimax (Pliva Kraków; preparat zarejestrowany wcześniej pod nazwą Riflux) i Ranitidinum Pliva (Pliva Kraków; lek zarejestrowany wcześniej pod nazwą Ranimax). Skreślono z Rejestru: Apo-Ranitidine (Apotex), Histac (Ranbaxy), Ranigast forte (Polpharma), Ranitydina (Pliva Kraków), Ulran (Krka).

A02BC – *Inhibitory pompy protonowej*

Pantoprazolum: Nelgast (Glenmark Pharmaceuticals; lek OTC) i Prazopant (Actavis) to odpowiednio 31. i 32. zarejestrowana marka pantoprazolu. Na rynek wprowadzono 15 preparatów: Controloc i od czerwca 2009 dostępny bez recepty Controloc Control (Nycomed; lek oryginalny), od listopada 2006 Anesteloc (Adamed), od listopada 2007 Contix (Lekam), od grudnia 2007 Nolpaza (Krka), od czerwca 2008 Pantoprazol-Ratiopharm, od września 2008 Panogastin (Jelfa), od października 2008 IPP (Sandoz) oraz Noacid (Egis), od listopada 2008 Panzol (Apotex) oraz iniekcje Pantoprazol Sandoz, od sierpnia 2009 Contracid (Farma-Projekt), od marca 2010 Panprazox (Polpharma; zarejestrowany wcześniej przez

firmę Nucleus jako Zoramyl), od lipca 2010 Pantogen (Generics) i od sierpnia 2010 Gastrostad (Stada; lek zarejestrowany wcześniej pod nazwą Tifizol przez firmę Alfred E. Tiefenbacher) oraz Xotepic (Farmacom; lek zarejestrowany początkowo pod nazwą Zipantola, a następnie wprowadzony na rynek w listopadzie 2008 pod nazwą Pantoprazolum Farmacom - w marcu 2010 nastąpiła zmiana nazwy na Xotepic). Nie zostały jeszcze wprowadzone do sprzedaży preparaty: Dyspex (Nycomed Pharma), Panrazol (Actavis), Pantomed (Ratiopharm), Pantopraz (Biofarm), Pantoprazol-1A Pharma, Pantoprazol BMM Pharma (BMM Pharma), Pantoprazole Bluefish (Bluefish Pharmaceuticals), Pantoprazol Tecnimede, Pompec (Adamed), Prasec (Mepha; lek zarejestrowany wcześniej pod nazwą Pantomol przez firmę Alfred E. Tiefenbacher) i Ranloc (Ranbaxy), a także 4 leki OTC z centralnej rejestracji unijnej: Somac Control, Pantozol Control, Pantecta Control i Pantoloc Control (wszystkie: Nycomed). Skreślono z Rejestru: Helopan (Gedeon Richter Polska).

A07 – *Leki przeciwbiegunkowe, przeciwpalne*

- ▶ *i przeciwważne stosowane w chorobach jelit; A07E - Leki przeciwzapalne stosowane w chorobach jelit; A07EC – Kwas aminosalicylowy i leki o podobnym działaniu*

Mesalazinum: Salofalk (Dr. Falk Pharma) w postaci czopków w dawce 1 g to rozszerzenie w stosunku do wprowadzonych wcześniej 2 mniejszych dawek. Aktualnie zarejestrowanych jest 5 marek mesalazyny. W postaci doustnej jednodawkowej w sprzedaży znajdują się 4 leki: Asamax (Astellas Pharma), Colitan (GlaxoSmithKline, Poznań), Pentasa (Ferring) i Salofalk (Falk). Ponadto w postaci zawiesiny doustnej dostępne są Pentasa i Salofalk. Ofertę uzupełniają czopki doodbytnicze: Asamax, Colitan, Pentasa i Salofalk oraz od sierpnia 2010 Crohnax (Farmina; preparat zarejestrowany wcześniej pod nazwą Mesalazyna). Skreślono z Rejestru: Asacol (Lek, Stryków), Jucolon (Anpharm), Mesalazyna czopki (Farmjug), Samezil (Krka Polska).

A10 – Leki stosowane w cukrzycy; A10B – Leki obniżające poziom glukozy we krwi, z wyłączeniem insuliny;

A10BA - Biguanidy

Metforminum: Mylformet (Vale Pharmaceuticals) to 20. zarejestrowana marka metforminy. Na rynku pojawiło się 12 marek leków: Glucophage i Glucophage XR (Merck Santé), Gluformin (Pliva Kraków), Metfogamma (Wörwag), Metformax (Teva Kutno), Metformin (Galena), Metifor (Polfarmex), Siofor (Berlin-Chemie), od grudnia 2007 Formetic (Polpharma), od maja 2008 Metral (Polfa Warszawa),

od maja 2010 Metformin Bluefish (Bluefish Pharmaceuticals), od sierpnia 2010 Etform (Sandoz) i od września 2010 Avamina (Bioton). Do sprzedaży nie zostały jeszcze wprowadzone: Glumetsan (Pro.Med.CS), Metformin-1A Pharma, Metformin Aurobindo (Aurobindo Pharma), Metformin Teva, Metformin USV (USV Europe), Normaglic (Jelfa) i Stadamet (Stada). Skreślono z Rejestru preparaty: Mefrin (Hexal), Metforatio (Ratiopharm) i Metformina-Anpharm.

A10BB – Sulfonamidy, pochodne mocznika

Gliclazidum: Normodiab MR (Actavis) o zmodyfikowanym uwalnianiu to aktualnie 12. zarejestrowana marka gliklazylu. Na rynek wprowadzono 4 leki o standardowym uwalnianiu: Diabrezide (Molteni), Diaprel (Servier), Diazidan (ICN Polfa Rzeszów) i Glazide (Galena), a także 2 leki o przedłużonym uwalnianiu: Diaprel MR (Anpharm) i od sierpnia 2008 Gliclada (Krka). Nie pojawiły się jeszcze w sprzedaży preparaty: Diagen (Generics), Diamicon (Servier), Glisan MR (Apotex), Gluctam MR (Egis; dawka 30 mg zarejestrowana wcześniej pod nazwą Gliclazide MR Servier), Glydium MR (Anpharm) i Neoglic (Teva) o przedłużonym uwalnianiu. Skreślono z Rejestru: Apo-Lazid (Apotex), Diabezidum (Jelfa), Diaklat (Biofarm), Diaquit (Gedeon Richter Polska), Gliclazide (Generics), Gliklazyl (Unia), Glinormax (Teva Kutno), Glirat (Krka), Norsulin (Polfa Pabianice).

A11 – Witaminy; A11C – Witaminy A i D, włączając preparaty złożone; A11CC – Witamina D i analogi

Alfacalcidolum: One-Alpha (Leo Pharma) to 3. marka alfakalcydolu, ale 1. zarejestrowany preparat iniekcyjny. Do sprzedaży wprowadzono 2 preparaty doustne: Alfadiol (GlaxoSmithKline Poznań) i Alfakalcydol IF (Instytut Farmaceutyczny).

B – KREW I UKŁAD KRWIOTWÓRCZY

B01/B01A – Leki

przeciwzakrzepowe;

B01AC – Inhibitory

agregacji płytek krwi (z wyłączeniem heparyny)

Clopidogrelum: Clogrel (Polpharma) to 56. zarejestrowana marka klopidogrelu. Na rynek wprowadzono 17 leków: Plavix (Sanofi Pharma Bristol-Myers Squibb; lek oryginalny), Areplex (Adamed), Zylit (Krka), od sierpnia 2008 Clopidix (Lekam), od listopada 2009 Clopidogrel Mylan (Mylan Pharma) i Egitromb (Egis), od grudnia 2009 Clopidogrel Teva (Teva Pharma) i Trombex (Zentiva), od stycznia 2010 Grepid (Pharmathen), od marca 2010 Plavocorin (Sandoz), od maja 2010 Clopidogrel Apotex (Apotex; lek zarejestrowany wcześniej pod nazwą Clopidogrel Mylan Pharma), Clopidogrel GSK (GlaxoSmithKline) i Tessyron (Gedeon Richter), od czerwca 2010 Agregex (Actavis), od lipca 2010 Carder (Farma-Projekt) i Miflexin (Ratiopharm) oraz od sierpnia 2010 Clopinovo (Arti Farma). Nie pojawiły się jeszcze w sprzedaży: Agrelex (Galex d.d.), Clopidim (Specifar), Clopidogrel Actavis, Clopidogrel Arrow (Arrow ApS), Clopidogrel Jenson (Jenson Pharmaceutical Services), Clopidogrel Pliva (Pliva Kraków), Clopidogrel Quisisana (Quisisana Pharma), Clopidroratio

(Ratiopharm), Clopigamma (Wörwag), Cloroden (IWA Consulting), Defrozyp (Ozone), Hemafluid (1A Pharma), Lofradyk (Adamed), Nofardom (Adamed), Pegorel (IWA Consulting), Picturlop (IWA Consulting), Platarex (Pliva Kraków), Sudroc (Miklich), Trogran (Glenmark), Tuxedon (ICN Polfa Rzeszów), Vatoud (IWA Consulting) oraz zarejestrowane w ramach centralnej procedury unijnej leki: Clopidogrel 1A Pharma (Acino Pharma), Clopidogrel Acino (Acino Pharma), Clopidogrel Acino Pharma (Acino Pharma), Clopidogrel Acino Pharma GmbH (Acino Pharma), Clopidogrel DURA (Mylan dura), Clopidogrel Hexal (Acino Pharma), Clopidogrel Krka (Krka), Clopidogrel Qualimed (Qualimed), Clopidogrel Ratiopharm (Acino Pharma), Clopidogrel Ratiopharm GmbH (Acino Pharma), Clopidogrel Sandoz (Acino Pharma), Clopidogrel TAD (Tad Pharma), Clopidogrel Teva Pharma (Teva Pharma; poprzednia nazwa preparatu: Clopidogrel HCS), Clopidogrel Winthrop (Sanofi-Aventis), Iscover (Bristol-Myers Squibb), Zopya (Norpharm Regulatory Services) i Zylagren (Krka). W listopadzie 2009 wycofano z unijnego rejestru preparat Clopidogrel BMS (Bristol-Myers Squibb).

B05 – *Substytuty osocza i płyny do wlewów;*

B05A – *Krew i preparaty krwiozastępcze; B05AA* – *Substytuty osocza i frakcje białek osocza krwi*

Albuminum humanum: Alburex (CSL Behring) to aktualnie 10. zarejestrowany preparat z albuminą ludzką. Spośród nich 7 zostało wprowadzonych do sprzedaży:

Albumin human Octapharma, Human albumin Baxter, Human albumin Biotest, Human albumin Grifols, Human albumin Behring (CSL Behring) i od października 2009 Alburnorm (Octapharma) i Uman albumin Kedrion. Nie zostały wprowadzone na rynek preparaty: Albiomin (Biotest Pharma) i Flexbumin (Baxter). Skreślono z Rejestru: Albumina ludzka (Imed Poland) i Albumina ludzka do stosowania dożylnego (Biomed Warszawa).

Hydroxyethylamylum+Natrii chloridum: Voluven 10% (Fresenius Kabi) to rozszerzenie względem wprowadzonego wcześniej preparatu zawierającego 6% hydroksyetyloskrobi i 0,9% chlorku sodowego. Na rynek został wprowadzony preparat o takim samym składzie (w 2 stężeniach hydroksyetyloskrobi): Hemohes (Braun), a także preparat HyperH AES (Fresenius Kabi) zawierający 6% hydroksyetyloskrobi i 7,2% chlorku sodowego.

B05B – *Roztwory do podawania dożylnego;*

B05BB – *Roztwory wpływające na równowagę elektrolitową*

Nutrimentum: Venolyte (Fresenius Kabi) to roztwór do wlewów dożylnych, zawierający elektrolity: chlorki sodu, potasu i magnezu oraz octan sodu.

C – UKŁAD SERCOWO-NACZYNIOWY

C03 – *Leki moczopędne;*

C03B – *Leki moczopędne niskiego pułapu, z wyłączeniem tiazydów;*

C03BA – *Sulfonamidy, leki proste*

Indapamidum: Indapamide Teva to 22. zarejestrowana

marka indapamidu w postaci o przedłużonym uwalnianiu. Na rynek wprowadzono 10 leków o przedłużonym uwalnianiu: Diuresin SR (Polfarmex), Indapen SR (Polpharma), Indix SR (Pliva Kraków), Ipres Long (Vedim), Rawel SR (Krka), Tertensif SR (Servier), od kwietnia 2010 Indapamid-Ratiopharm SR (Ratiopharm), od czerwca 2010 Symapamid SR (SymPhar) i od sierpnia 2010 Indastad (Stada) oraz Indipam SR (Actavis), a także 6 leków o standardowym uwalnianiu: Apo-Indap (Apotex), Indapen (Polpharma), Indapres (Gedeon Richter Polska), Indapsan (Sanofi-Synthelabo), od listopada 2008 Indapamidum Farmacom i od lipca 2009 Indap (Pro.Med). Nie pojawiło się jeszcze w sprzedaży 9 leków o przedłużonym uwalnianiu: Arifon SR (Anpharm), Cordapaq (Sandoz), Fodrin (Teva), Indapamid-1A Pharma, Indapamide J&P Pharma, Indapamide 1,5 mg SR Servier, Indapamide SR (Mylan), Indapres SR (Gedeon Richter Polska), Izepox (Ozone), Opamid (Orion) i Previlex (Anpharm).

C07/C07A – *Leki blokujące receptory β -adrenergiczne;*

C07AB – *Selektywne leki blokujące receptory β -adrenergiczne*

Nebivololum: Nebivas (Specifar) to 17. zarejestrowana marka nebiwololu. Do sprzedaży wprowadzono 11 leków: Nebilet (Berlin-Chemie), od lipca 2008 Nedal (Polfa Warszawa), od stycznia 2009 Ebirol (Actavis), Nebinad (Farma-Projekt) i Nebivor (Orion), od czerwca 2009 Nebicard (Biofarm), od września 2009 Nebitrix (Glenmark), od października 2009 Nebilenin (Adamed), od stycznia 2010 ▶

► Nebispes (Galex d.d.), od sierpnia 2010 Ezocem (Ozone) i od września 2010 NebivoLek (Sandoz). Nie zostały jeszcze wprowadzone na rynek: Lovispes (Specifar), Nebicon (Specifar), Nebivolol Pliva (Pliva Kraków), Nebivolol Teva i Nebivolol Torrent (Torrent Pharma). Skrócono okres ważności pozwolenia preparatu Nebivolol-1A Pharma (poprzednia nazwa preparatu: Nebivolol Hexal).

C07AG – *Leki blokujące receptory α - i β -adrenergiczne*

Carvedilolum: Carvedilol Pfizer to 16. zarejestrowana marka karwedilolu. Na rynek wprowadzono 13 preparatów: Carvedilol-Ratiopharm, Carvetrend (Pliva Kraków), Coryol (Krka), Dilatrend (Roche; lek oryginalny), Vivacor (Anpharm), od czerwca 2006 Atram (Zentiva), od sierpnia 2006 Carvedilol-Teva, od września 2006 Carvedigamma (Wörwag), od listopada 2007 Avedol (Polpharma), od lipca 2008 Carvilex (Actavis), od września 2008 Symtrend (SymPhar), od stycznia 2009 Hypoten (Orion) i od grudnia 2009 Mavodilol (Ratiopharm). Nie zostały jeszcze wprowadzone preparaty: Carvewin (Winthrop Medicaments) i Karwedilol Anpharm.

C08 – *Blokery kanału wapniowego; C08C* – *Selektywne blokery kanału wapniowego z głównym działaniem na naczynia krwionośne; C08CA* – *Pochodne dihydropirydyny*

Amlodipinum: Amlodipine Bluefish (Bluefish Pharmaceuticals) to aktualnie 27. zarejestrowana marka amlodypiny. Na rynek wprowadzono 19 leków: Aldan (Polfarmex), Amlopin (Sandoz), Amloratio (Ratiopharm),

Amlozek (Adamed), Cardilopin (Egis), Normodipine (Gedeon Richter Polska), Norvasc (Pfizer; lek oryginalny), Tenox (Krka Polska), Vilpin (Pliva Kraków), od sierpnia 2006 Agen (Leciva), od stycznia 2007 Apo-Amlo (Apotex), od sierpnia 2007 Amlodipinum TAD (TAD Pharma), od września 2007 Amlonor (Polfa Pabianice), od listopada 2007 Suplar (Vedim), od lipca 2008 Amlodipine Arrow (Arrow Poland), od sierpnia 2008 Adipine (ICN Polfa Rzeszów), od listopada 2008 Amlodipinum Farmacom, od grudnia 2008 Lofral (Mepha) i od czerwca 2010 Amlodipine Teva. Nie zostały jeszcze wprowadzone na rynek: Alozur (Ozone), Amlaxopin (Actavis), Amlodigamma (Wörwag Pharma), Amlodipine-1A Pharma (zarejestrowany wcześniej jako Amlodipine Registratienbeher), Amlodipine Specifar, Finamlox (Orion) i Zeppeliton (Pol-Nil). Skreślono z Rejestru: Amlodipine-1A (1A Pharma), Amlodipine Winthrop (Winthrop Medicaments), Amlomal (Sandoz) i Amlovasc (Filofarm).

Lercanidipinum: Karnidin (Orion) to 4. zarejestrowana marka lerkanidypiny. Lecalpin (Actavis), Lecramed (Medis) i Primacor (Berlin-Chemie) nie zostały jednak dotychczas wprowadzone do sprzedaży.

C09 – *Leki działające na układ renina-angiotensyna;*

C09A/C09AA – *Inhibitory ACE, leki proste*

Trandolaprilum: Gopten (Abbott) w dawce 4 mg to rozszerzenie w stosunku do wprowadzonych wcześniej niższych dawek tego leku. Zarejestrowanych jest 7 marek trandolaprylu. Do sprzedaży wprowadzono 5 leków: Gopten (Abbott; lek oryginalny), od

października 2007 Trandolapril-Ratiopharm, od stycznia 2009 Trandolapril Arrow (Arrow Poland), od maja 2009 Tensotrand (Actavis; zarejestrowany wcześniej jako Trandolapril Actavis) i od maja 2010 TrandoGen (Generics). Nie pojawiły się jeszcze na rynku preparaty Fezzor (Ozone) i Trandolapril Galex (Galex d.d.). Skreślono z Rejestru: Tradox (Apotex).

C09B – *Inhibitory ACE, leki złożone; C09BB* – *Inhibitory ACE i blokery kanału wapniowego; C09BB10* – *Trandolapryl i werapamil*

Trandolaprilum+verapamilum: Tarka (Abbott) w postaci tabl. o zmodyfikowanym uwalnianiu w 2 nowych zestawieniach dawek (2 mg lub 4 mg trandolaprylu i 240 mg werapamilu) to rozszerzenie w stosunku do wprowadzonych wcześniej tabletek o zmodyfikowanym uwalnianiu, zawierających 2 mg trandolaprylu i 180 mg werapamilu. Preparat Tarka kaps. został skreślony z Rejestru.

C09C/C09CA – *Antagoniści angiotensyny II, leki proste*

Candesartanum: Ranacand (Ranbaxy) to 5. zarejestrowana marka kandesartanu. Na rynek został wprowadzony lek oryginalny Atacand (AstraZeneca) i od czerwca 2010 Karbis (Krka). Nie pojawiły się jeszcze w sprzedaży preparaty: Candepres (Sandoz) i Candesartan-1A Pharma.

Losartanum: Losartan Pfizer to 24. zarejestrowana marka losartanu. Do sprzedaży wprowadzono 15 leków: Cozaar (Merck Sharp & Dohme; lek oryginalny), Lorista (Krka), Losacor (Biofarm), Lozap (Zentiva), Xartan (Adamed), od sierpnia 2006 Lakea (Lek, Stryków), od stycznia 2007

Losartic (Farmacom), od stycznia 2008 Sarve (Farma Projekt), od lipca 2008 Rasoltan (Actavis), od listopada 2008 Losartan-Ratiopharm, od marca 2009 Stadar (Stada), od listopada 2009 Presartan (ICN Polfa Rzeszów), od marca 2010 Apo-Lozart (Apotex; zarejestrowany wcześniej pod nazwą Lozart) i Losagen (Generics; zarejestrowany wcześniej pod nazwą Sartamerck) oraz od lipca 2010 Losartan Arrow (Arrow Poland). Nie pojawiły się jeszcze na rynku preparaty: Heartam (Teva), Loreblok (Orion), Losahyp (Grünwalder), Losarlic (Liconsa), Losartan-1A Pharma (zarejestrowany wcześniej jako Losartan Grünwalder), Losartan Bluefish (Bluefish Pharmaceuticals), Lostanorm (+Pharma) i Sortabax (Ranbaxy).
Olmesartanum medoxomilum: Olimestra (Miklich) to 1. zarejestrowany lek generyczny. Na rynek nie zostały jednak jeszcze wprowadzone leki oryginalne Olmetec i Revival (oba: Menarini).

Valsartanum: Valtap (Zentiva) i Valsavil (Pharma Resources Dr. Schulting) to odpowiednio 19. i 20. zarejestrowana marka walsartanu. Na rynku pojawiło się 8 leków: Diovan (Novartis; lek oryginalny), od marca 2008 Valsacor (Krka), od marca 2009 Valzek (Celon Pharma), od października 2009 Tensart (Egis; zarejestrowany wcześniej przez Nucleus pod nazwą Ramartan), od grudnia 2009 Anartan (Ratiopharm), od marca 2010 Nortivan (Gedeon Richter Polska) i Zelvartan (Nucleus) oraz od lipca 2010 Bespres (Teva). Nie zostały jeszcze wprowadzone do obrotu preparaty: Avasart (Polfarmex), Cezoryn (Ozone; lek zarejestrowany wcześniej

pod nazwą Yosovaltan), Valsaran (Sun-Farm), Valsotens (Actavis; lek zarejestrowany wcześniej pod nazwą Valsartan Nucleus), Metrival, Nuclaval, Valpress i Valitazin (wszystkie cztery: Medis), Valsartan Pliva (Pliva Kraków) i Valsartan-Ratiopharm.

C09D – *Antagoniści angiotensyny II, leki złożone;*

C09DA – *Antagoniści angiotensyny II i leki moczopędne;*

C09DA01 – *Losartan i leki moczopędne*

Losartanum+hydrochlorothiazidum: Sortabax HCT (Ranbaxy) to 13. zarejestrowana marka preparatów o podanym składzie, w różnych dawkach. Na rynek wprowadzono 7 marek - preparaty: Hyzaari i Hyzaar forte (Merck Sharp & Dohme), Lorista H (Krka), od lutego 2008 Lozap HCT (Zentiva; poprzednia nazwa: Lozap H), od sierpnia 2008 Lorista HD (Krka), od listopada 2009 Presartan H (ICN Polfa Rzeszów), od maja 2010 Lakea HCT (Sandoz), od lipca 2010 Losartan+HCT Arrow (Arrow Poland) i od sierpnia 2010 Stadar HCT (Stada; lek zarejestrowany wcześniej pod nazwą Vilbinitan). Nie zostały jeszcze wprowadzone do sprzedaży preparaty: Loreblok HCT (Orion), Losacor HCT (Biofarm), Losartan HCT-1A Pharma, Losartan Potassium HCT Alet (Alet Pharmaceuticals), Losartan Potassium Hydrochlorothiazide Liconsa.

C09DA03 – *Walsartan i leki moczopędne*

Valsartanum+hydrochlorothiazidum: Valsartan HCT-Ratiopharm i Valtap HCT (Zentiva) w 3 dawkach to odpowiednio 9. i 10. zarejestrowana marka preparatów o podanym składzie. Na rynek

wprowadzono 7 leków: Co-Diovan (Novartis), od września 2009 Tensart HCT (Egis), od grudnia 2009 Anartan HCT (Ratiopharm), od stycznia 2010 Co-Valsacor (Krka), od maja 2010 Co-Bespres (Teva; wcześniejsza nazwa preparatu: Bespresco), od lipca 2010 Zelvartancombo (Galex d.d.) i od sierpnia 2010 Co-Nortivan (Gedeon Richter Polska). Nie został jeszcze wprowadzony do sprzedaży: Valsartan Hydrochlorothiazide Pliva (Pliva Kraków).

C10 – *Leki wpływające na stężenie lipidów; C10A* – *Leki wpływające na stężenie lipidów, leki proste; C10AX* – *Inne leki wpływające na stężenie lipidów*

Ezetimibum: Ezetimibe Teva to 1. zarejestrowany lek generyczny. Na rynek wprowadzono lek oryginalny Ezetrol (Merck Sharp & Dohme).

D – LEKI STOSOWANE W DERMATOLOGII

D11/D11A – *Inne preparaty dermatologiczne; D11AF* – *Preparaty stosowane w leczeniu brodawek i odcisków*

Acidum salicylicum: Plaster na odciski (Tolep) to aktualnie 9. produkt leczniczy z kwasem salicylowym zarejestrowany w podanej klasie terapeutycznej. Do sprzedaży wprowadzono 8 produktów leczniczych: Miniderm na odciski (3M), Rekord łuszczy (Farmal), Scholl Corn and Callous (SSL), Scholl Corn Washproof (SSL), Scholl Medicated Callus Removal Pads (SSL), Scholl Medicated Corn Removal Pads (SSL), Scholl Seal & Heal Verruca Removal Gel (SSL), Urgo Cor Dressing (Urgo). ▶

► G – UKŁAD MOCZOWO-PŁCIOWY I HORMONY PŁCIOWE

G03 – Hormony płciowe i środki wpływające na czynność układu płciowego;

G03A - Hormonalne środki antykoncepcyjne działające ogólnie; **G03AA** – Progestageny i estrogeny, preparaty jednofazowe;

Chlormadinonum+ethinylestradiolum: Madinette (Sun-Pharm) to 1. zarejestrowany środek o podanym składzie.

G03C – Estrogeny; **G03CA** – Estrogeny naturalne i półsyntetyczne, leki proste

Estradiolum: Vagifem (Novo Nordisk) w postaci tabl. dopochwowych w nowej dawce 10 mcg to rozszerzenie w stosunku do wprowadzonej wcześniej dawki 25 mcg. Zarejestrowanych jest 13 marek różnych postaci preparatów estradiolu. Na rynek wprowadzono żele Divigel (Orion) i Estreva (Theramex) oraz preparaty doustne Estrofem i Estrofem mite (Novo Nordisk) oraz Progynowa 21 (Bayer Schering). Zarejestrowanych jest 9 preparatów w postaci systemów transdermalnych. Na rynku są obecne: Climara (Schering), Dermestril (Rottapharm), Estraderm MX i TTS (Novartis), Estroplast (Adamed), Fem7 (Gedeon Richter), Oesclim (Fournier) i System (Janssen-Cilag), natomiast nie pojawiły się jeszcze: Dermestril-Septem (Rottapharm) i Estrapatch (Pierre Fabre Medicament). Skreślono z Rejestru krążek dopochwowy Estring (Pfizer), tabl. Progynowa 21 mite (Bayer Schering), system transdermalny Estrium (Hexal Polska).

G04 – Leki urologiczne; **G04B** – Inne leki urologiczne, w tym przeciwskurczowe; **G04BE** – Leki stosowane w zaburzeniach erekcji

Sildenafilum: Falsigra (Polfarmex) to 14. zarejestrowana marka sildenafilu. Na rynek zostało wprowadzonych 5 preparatów z opisanym wyżej zastosowaniem: Maxigra (Polpharma), Viagra (Pfizer), od października 2009 Vizarsin (Krka), od lipca 2010 Sildenafil Actavis i od września 2010 Sildenafil Sandoz. Nie pojawiły się jeszcze w sprzedaży preparaty: Sildenafil-1A Pharma, Sildenafil BMM Pharma, Sildenafil Medana (Medana Pharma), Sildenafil Ratiopharm, Sildenafil Tecnimede i Sildenafil Teva, Vigrande (Zentiva).

Do sprzedaży wprowadzono także preparat Revatio (Pfizer). Lek zawiera sildenafil umieszczony przez WHO w klasie **G04BE** – Leki stosowane w zaburzeniach erekcji, choć według wskazań dla tego preparatu (leczenie pacjentów z nadciśnieniem płucnym sklasyfikowanym według WHO jako klasa II i III - lek stosuje się w celu poprawy zdolności wysiłkowej; wykazano skuteczność działania leku w pierwotnych postaciach nadciśnienia płucnego oraz wtórnych związanych z chorobami tkanki łącznej) bardziej pasowałaby klasa **C01EB** – Inne leki nasercowe.

H – LEKI HORMONALNE DZIAŁAJĄCE OGÓLNIE, Z WYŁĄCZENIEM HORMONÓW PŁCIOWYCH I INSULIN

H01 – Hormony przysadki i podwzgórza oraz ich analogi;

H01A – Hormony

przedniego płata przysadki oraz ich analogi; **H01AC** – Somatropina i agoniści somatropiny

Somatropinum: Norditropin FlexPro (Novo Nordisk) w postaci wstrzykiwacza to rozszerzenie w stosunku do wprowadzonego wcześniej preparatu Norditropin SimpleXx w postaci wkładów do wstrzykiwacza. Zarejestrowanych jest 5 marek somatropiny. Na rynek wprowadzono 3 preparaty: Genotropin (Pfizer), Norditropin SimpleXx (Novo Nordisk) i Omnitrope (Sandoz). Natomiast preparaty Nutropinaq (IPSEN Pharma Biotech) i Saizen 8 mg Click.Easy (Serono) nie pojawiły się jeszcze w sprzedaży.

H01C – Hormony podwzgórza; **H01CA** – Hormony uwalniające gonadotropinę

Histrelinum: Vantas (Orion) w postaci implantu to 1. zarejestrowany preparat z histreliną.

J – LEKI PRZECIWXAKAŻNE DZIAŁAJĄCE OGÓLNIE

J01 – Leki przeciwbakteryjne działające ogólnie;

J01C – Beta-laktamowe leki przeciwbakteryjne – penicyliny; **J01CR** – Złożone preparaty penicylin, w tym z inhibitorami beta-laktamaz;

J01CR02 – Amoksycylina i inhibitor enzymatyczny

Amoxicillinum+acidum clavulanicum: Claviratio (Ratiopharm) to 9. zarejestrowana marka leków o podanym składzie. Do sprzedaży zostało wprowadzonych 7 preparatów: Amoksiklav (Sandoz), Augmentin (GlaxoSmithKline; lek oryginalny), Curam (Sandoz),

Forcid (Yamanouchi), Ramoclav (Ranbaxy), Taromentin (Polfa Tarchomin) i od sierpnia 2007 Amoclan (Hikma Farmaceutica). Nie pojawił się jeszcze na rynku Co-amoxiclav Bluefish (Bluefish Pharmaceuticals). Skreślono z Rejestru: Klavocin (Pliva Kraków).

J01CR05 – Piperacylina i inhibitor enzymatyczny

Piperacillinum+tazobactamum: Piperacillin/Tazobactam Kabi (Fresenius Kabi) to 11. zarejestrowana marka preparatów o podanym składzie. Na rynek wprowadzono 2 leki: Tazocin (Wyeth-Lederle Pharma) i od października 2009 Tazacylin (Axxon). Nie pojawiły się jeszcze w sprzedaży preparaty: Piperacillin + Tazobactam Mylan, Piperacillin/Tazobactam Actavis, Piperacillin/Tazobactam Aurobindo (Aurobindo Pharma), Piperacillin/Tazobactam Milpharm, Piperacillin/Tazobactam Sandoz, Piperacillin/Tazobactam Teva, Piperato (Midas Pharma) i Tazopiperatio (Ratiopharm).

J01M – Chinolony przeciwbakteryjne, **J01MA** – Fluorochinolony

Ciprofloxacinum: Ciproquin (Claris Lifesciences) roztwór do infuzji to aktualnie 17. zarejestrowana marka cyprofloksacyny. Zarejestrowanych jest 12 preparatów iniekcyjnych: Ciphin (Zentiva), Ciprinol (Krka), Ciprobay (Bayer), Ciprofloxacin Sandoz, Ciprofloxacin Kabi (Fresenius Kabi), Ciprofloxacin Redibag (Baxter), Ciprofloxacinum Claris (Claris Lifesciences), Cipronex (Polpharma), Ciproquin (Claris Lifesciences), Ciproteva (Tenlec Pharma), Ciprum (Pliva Kraków) i Proxacin (Polfa

Warszawa). Na rynku znajduje się 6 z nich: Ciprinol, Ciprobay, Proxacin, od października 2007 Ciprofloxacin Kabi, od marca 2009 Ciprofloxacin Redibag i od lutego 2010 Ciprofloxacinum Claris. Do obrotu wprowadzono dotychczas 10 leków doustnych: Cifran (Ranbaxy), Ciphin (Zentiva), Ciprinol (Krka), Ciprobay (Bayer; lek oryginalny), Cipronex (Polpharma), Ciprozol (Gedeon Richter Polska), Ciprum (Pliva Kraków), Proxacin (Polfa Warszawa), od sierpnia 2008 Cyprofloksacyna (Arrow Poland) i od listopada 2008 Ciprofloxacin-1A Pharma (1A Pharma; zarejestrowany wcześniej jako CiproLek). Nie pojawił się jeszcze w sprzedaży preparat Ciproteva (Teva; lek zarejestrowany wcześniej przez Tenlec Pharma pod nazwą Cipro Tenlec).

J01X – Inne leki przeciwbakteryjne;

J01XA – Glikopeptydy przeciwbakteryjne

Vancomycinum: Acviscin (Nucleus) to 5. zarejestrowana marka wankomycyny. Do obrotu wprowadzono 3 leki: Edicin (Sandoz), Vancomycin-MIP (MIP Pharma Polska) i Vancotex (Pharmatex Italia). Nie pojawił się jeszcze na rynku preparat Vancomycin Billev (Billev Pharma). Zarejestrowane są obecnie tylko postaci iniekcyjne.

J01XX – Inne leki przeciwbakteryjne

Linezolidum: Linezolid Teva to 1. zarejestrowany lek generyczny. Na rynek wprowadzono lek oryginalny Zyvoxid (Pfizer).

L – LEKI

PRZECIWNOWOTWOROWE I WPLYWAJĄCE NA UKŁAD ODPORNOŚCIOWY

L01 – Leki

przeciwnowotworowe;

L01A – Leki alkilujące;

L01AA – Analogi iperytu azotowego

Ifosfamidum: Holoxan (Baxter) w postaci roztworu do wlewów dożylnych to rozszerzenie w stosunku do wprowadzonego wcześniej proszku do sporządzania roztworu do wstrzykiwań. Zarejestrowane są 2 marki ifosfamidu. Do sprzedaży wprowadzono także Macdafen inj. (Instytut Farmaceutyczny).

L01X – Inne leki

przeciwnowotworowe;

L01XA – Związki platyny

Oxaliplatinum: Oxaliplatin Jubilat (Jubilant Pharmaceuticals) to 19. zarejestrowana marka oksaliplatyny. Na rynku pojawiło się 6 leków: Eloxatin (Sanofi-Synthelabo), Oxaliplatin-Ebewe, od czerwca 2007 Platox (Hospira), od maja 2008 Oxaliplatin Teva, od sierpnia 2009 Oxaliplatin Mylan (Mylan; poprzednia nazwa preparatu: Oxaliplatin Merck) i od czerwca 2010 Oxaliplatinum Winthrop (Sanofi-Aventis). Nie zostały jeszcze wprowadzone do sprzedaży preparaty: Gessedil (Egis), Goxyral (Bioton), Kiplatin (UKR Regulatory Affairs; zarejestrowany wcześniej pod nazwą Oxaliplatin), Oxaliplatinum Accord (Accord Healthcare), Oxaliplatin BMM Pharma, Oxaliplatin Hospira (Hospira; preparat zarejestrowany początkowo pod nazwą Platox), Oxaliplatinum Accord (Accord Healthcare), Oxaliplatin Farmacom, Oxaliplatin Stada, Oxaliplatin Pliva (Pliva Kraków), Oksaliplatyna medac (Medac) i Sinoxal (Actavis). Skreślono z Rejestru: Oxalidix (Medac), Oxaliplatin Lek (Sandoz). ▶

- **L02** – Leki hormonalne;
L02A – Hormony i ich analogi; **L02AE** – Analogi hormonu uwalniającego gonadotropinę

Leuprorelinum: Lucrin Depot (Abbott) w nowej dawce 30 mg to rozszerzenie w stosunku do wprowadzonych wcześniej dwóch mniejszych dawek. Na rynek wprowadzono lek oryginalny Lucrin Depot (Abbott) i od marca 2008 Eligard (Astellas Pharma).

L02B – Antagoniści hormonów i leki o zbliżonym działaniu;

L02BB - Antyandrogeny

Bicalutamidum: Neoprost (Ranbaxy) w dawce 150 mg to rozszerzenie w stosunku do zarejestrowanej wcześniej dawki 50 mg. Zarejestrowanych jest 15 marek bicalutamidu. Na rynku pojawiło się 8 preparatów: Casodex (AstraZeneca; lek oryginalny), Bicalutamide Teva (Teva; preparat wprowadzony w marcu 2008 pod nazwą Bicalutamide Ingers), od sierpnia 2007 Bicalutamide Polpharma i Calubloc (Actavis), od września 2009 Prostide (ICN Polfa Rzeszów), od listopada 2009 Bicalutamid Mylan (wcześniejsza nazwa preparatu: Calumerck) oraz Binabic (Oncogenerika) i od lutego 2010 Bicalutamide Apotex. Nie zostały jeszcze wprowadzone do obrotu: Atembin (Temapharm), Bicalutamida Pentafarma, Bicalutamida Tecnimede, Bicalutamide Medac, Bicastad (Stada), Festone (Sandoz; wcześniejsza nazwa preparatu: BicaLek) i Neoprost (Ranbaxy). Skreślono z Rejestru: Bicalutamide-1A Pharma (wcześniejsza nazwa preparatu: BicaHexal), Calutin (MPX International) i Cespirex (Pliva Kraków).

L02BG – Inhibitory enzymów

Anastrozolum: Apo-Nastrol (Apotex), Anastrozol Bluefish (Bluefish Pharmaceuticals) i Brestazol (Regiomedica) to odpowiednio 32., 33. i 34. zarejestrowana marka anastrozolu. Na rynek zostało wprowadzonych 12 leków: Arimidex (AstraZeneca; lek oryginalny), Atrozol (Vipharm), od maja 2008 Anastrozol-Ratiopharm, od lipca 2008 Mamostrol (Polpharma; zarejestrowany wcześniej jako Biostrol), od sierpnia 2008 Ansyn (Actavis), od listopada 2008 Egistrozol (Egis; zarejestrowany wcześniej jako Strazyn), od stycznia 2009 AnastroLek (Sandoz), od lutego 2009 Anastralán (ICN Polfa Rzeszów), od kwietnia 2009 Symanastrol (SymPhar), od września 2009 Anastrozol Teva, od października 2009 Zolastrol (Biogened) i od listopada 2009 Anastrozole Arrow (Arrow Poland). Nie pojawiły się jeszcze w sprzedaży preparaty: Acydex (Temapharm), Anastelb (Alfred E. Tiefenbacher), Anastrin (Adamed), AnastroGen (Generics), AnastroLek (Sandoz), Anastrozol +Pharma (+Pharma), Anastrozole Accord (Accord Healthcare), Anastrozole BMM Pharma (Lefarm), Anastrozole PharOs, Anastrozol Medac, Anastrozol Niche (Niche Generics), Anastrozol Pliva (Pliva Kraków), Anastrozol Synthon, Arinel (US Pharmacia, Wrocław), Deltasolde (Helm Pharmaceuticals), Epsisolde (Helm Pharmaceuticals), Gammasolde (Helm Pharmaceuticals), Ozolan (PharOs), Trasolette (Helm Pharmaceuticals; preparat zarejestrowany wcześniej pod nazwą Betasolde) i Zelotrin (Ranbaxy). Skreślono z Rejestru:

Mammozole (Gedeon Richter; preparat zarejestrowany wcześniej przez Helm Pharmaceuticals pod nazwą Anasolde).

Letrozolum: Trozol (Medicamenta), Letrofem (Hikma Farmaceutica), Letrozol Nucleus i Clarzole (Actavis) to odpowiednio 18., 19., 20. i 21. zarejestrowana marka letrozolu. Na rynek zostało wprowadzonych 9 leków: Aromek (Celon Pharma), Femara (Novartis; lek oryginalny), Lametta (Vipharm), od kwietnia 2009 Letrozol Teva, od września 2009 Etruzil (Egis), od lutego 2010 Lostar (Polpharma; preparat zarejestrowany wcześniej pod nazwą Letrozolum Polpharma), od maja 2010 Letralan (ICN Polfa Rzeszów) i Mionic (Gedeon Richter; preparat zarejestrowany wcześniej przez Helm Pharmaceuticals pod nazwą Attozone) oraz od czerwca 2010 Letrozole Accord (Accord Healthcare). Nie pojawiły się jeszcze w sprzedaży preparaty: Apo-Letro (Apotex), Arogen (Biogened), Femtozone (Helm Pharmaceuticals), Letrodotril (Teva), Letrozole Bluefish (Bluefish Pharmaceuticals), Letrozol Sandoz, Letrozole (Ratiopharm) i Picozone (Stada).

L04/L04A – Leki hamujące układ odpornościowy;

L04AA – Selektywne leki hamujące układ odpornościowy

Mycophenolas mofetil: Mycophenolate mofetil Astron (Astron Research) i Mycophenolate mofetil Stada to odpowiednio 14. i 15. zarejestrowana marka leku zawierającego pochodne kwasu mykofenolowego. Na rynku znajdują się 4 leki: CellCept (Roche; lek oryginalny), Myfortic (Novartis) zawierający sól sodową kwasu mykofenolowego, od

lutego 2009 Myfenax (Teva) i od czerwca 2010 Mycophenolate mofetil Apotex. Nie zostały jeszcze wprowadzone preparaty: Limfocept (Gedeon Richter), Mofimutal (ICN Polfa Rzeszów), Mophecen (Jelfa), Mycophenolate mofetil Accord (Accord Healthcare), Mycophenolate mofetil Farmacom, Mycophenolate mofetil Sandoz, Mycophenolate mofetil Teva, Mykofenolat mofetil Actavis i Trixin (Farmacom). Skreślono z Rejestru Mycophenolat Lek.

M – UKŁAD MIĘŚNIOWO-SZKIELETOWY

M05 – Leki stosowane w chorobach kości; **M05B** – Leki wpływające na strukturę i mineralizację kości; **M05BA** - Bifosfoniany

Acidum alendronicum: Alendronate Medana (Medana Pharma) w dawce 70 mg to aktualnie 27. zarejestrowana marka preparatów kwasu alendronowego. Leki w dawce 70 mg przyjmuje się raz w tygodniu. Na rynek wprowadzono 14 leków w dawce 70 mg: Fosamax (Merck Sharp & Dohme; lek oryginalny), Ostemax 70 Comfort (Polpharma), Ostenil 70 (Teva Kutno), Ostolek (Lekam), od kwietnia 2006 Alendronat-Ratiopharm 70, od lutego 2007 Alendromax (Arrow Generics), od maja 2007 Alendrogen (Billev Pharma), od czerwca 2007 AlendroLek 70 mg (Sandoz), od stycznia 2008 Sedron (Gedeon Richter Polska; poprzednia nazwa: Ostalon 70 mg), od czerwca 2008 Alendran 70 (Ranbaxy), od stycznia 2010 Alendronate Arrow (Arrow Poland), od kwietnia 2010 Ostodronic (Apotex) i od sierpnia 2010 Alendronat Bluefish (Bluefish Pharmaceuticals). Nie

pojawiły się jeszcze w sprzedaży preparaty: Akost (Polfarmex), Aldron 70 (Sandoz), Alendron (Orion), Alendronate-1A Pharma, Alendronate sodium Accord (Accord Healthcare), Alendronate Teva 70 mg, Alendronat Pharmabill (Pharmabill), Alendronatum Farmacom (przed zmianą nazwy preparat został wprowadzony na rynek w maju 2007 przez Plivę Kraków pod nazwą Alenotop), Kwas alendronowy 70 mg (Bentley), Lendrate (Actavis) i Rekostin (Biofarm). Do sprzedaży wprowadzono ponadto 4 leki w dawce 10 mg: Alenato (ICN Polfa Rzeszów), Alenotop (Pliva Kraków), Ostenil (Teva Kutno) i Ostolek (Lekam). Natomiast nie zostały jeszcze wprowadzone: Alendromax (Arrow Generics), Alendronate Arrow (Arrow Poland) i Alendronate sodium Accord (Accord Healthcare). Skreślono z Rejestru: Alendran 10 mg (Ranbaxy), Alendronate Pliva (Pliva Kraków), Fosamax 10 (Merck Sharp & Dohme; lek oryginalny), Lindron (Krka), Osalen (Anpharm), Rekostin 10 mg (Biofarm).

Acidum ibandronicum: Ibandronic Acid Mylan w dawce 150 mg to 5. zarejestrowany lek zawierający ibandronian sodowy. Do sprzedaży wprowadzono 2 leki: Bondronat (Roche) w dawce 50 mg i Bonviva (Roche) w dawce 150 mg przyjmowanej 1 raz w miesiącu. Nie pojawiły się jeszcze na rynku: Bodenza (Roche) w dawce 150 mg i Ossica (Gedeon Richter Polska) w 2 dawkach.

N – UKŁAD NERWOWY

N01 – Środki znieczulające;
N01B - Środki znieczulające działające miejscowo;
N01BB – Amidy

Bupivacainum: Bupivacaine Claris (Claris Lifesciences) to 3. zarejestrowana marka bupiwakainy. Na rynek wprowadzono 2 marki w postaci preparatów: Bupivacainum hydrochloricum WZF i Bupivacaine WZF Spinal Heavy (Polfa Warszawa) oraz Marcaine i Marcaine Spinal Heavy (AstraZeneca; lek oryginalny).

N02 – Leki przeciwbólowe;
N02A – Opioidy; **N02AX** – Inne opioidy; **N02AX52** – Tramadol, preparaty złożone

Tramadolum+paracetamolum: Padolten (Billev Pharma) to 4. zarejestrowana marka preparatów o podanym składzie. Do sprzedaży wprowadzono 3 leki: Zaldiar (Grünenthal), od stycznia 2010 Doreta (Krka) i od maja 2010 Acutral (Grünenthal; lek zarejestrowany wcześniej pod nazwą Primiza).

N02B – Inne leki przeciwbólowe i przeciwgorączkowe;
N02BB – Pirazolony

Metamizolum: Pyralgina Aqua (Polpharma) w nowej postaci granulatu do sporządzania roztworu doustnego to rozszerzenie w stosunku do wprowadzonych wcześniej preparatów Pyralgin inj. oraz Pyralgina tabl. 500 mg. Zarejestrowane są aktualnie 3 marki metamizolu. Do sprzedaży wprowadzono także preparaty: Pyrahexal tabl. musujące (Sandoz) i Pyralginum GSK czopki (GlaxoSmithKline Poznań).

N02BE – Anilidy

Paracetamolum: Paracetamol Actavis w postaci roztworu do infuzji to aktualnie 29. zarejestrowana marka paracetamolu, a 2. lek iniekcyjny. Na rynek zostały wprowadzone 22 marki o różnych ▶

► drogach podania (doustnie, doodbytniczo i w iniekcjach), jednodawkowe i wielodawkowe: Acenol i Acenol forte (Galena), Apap (US Pharmacia, Wrocław), Calpol (McNeil), Codipar (GlaxoSmithKline, Poznań), Efferalgan (Bristol-Myers Squibb), Etoran (Polpharma), Gemipar (Gemi), Grippostad (Stada), Malupar (Aflofarm; wprowadzony wcześniej jako Paracetamol przez firmę Farmjug), Panadol, Panadol dla dzieci, Panadol Rapid i od kwietnia 2010 Panadol Strong (GlaxoSmithKline), Paracetamol Rubital (Gemi), Perfalgan inj. (Bristol-Myers Squibb) oraz preparaty o nazwie międzynarodowej Paracetamol wytwarzane przez wielu producentów (Aflofarm, Biofarm, Farmina, Filofarm, Galena, Hasco-Lek, Herbapol Wrocław, Marcmed, Polfa-Łódź, Polfarmex). Nie pojawiły się dotychczas: Apiredol (Ionfarma), Efferalgan forte (Bristol-Myers Squibb), Galpamol (APC Instytut), Paracetamol APC (APC Instytut), Paralen Sus (Zentiva), Paramax Rapid (Medinet) i Tespamol (APC Instytut). Skreślono z Rejestru syropy Paracetamol o smaku malinowym i o smaku truskawkowym (Unia), Apap zawiesina (US Pharmacia, Wrocław), Plicet syrop (Pliva Kraków), Amipar (Amilek), Benuron (Bene), Efferalgan Odis (Bristol-Myers Squibb), Hascopar (Hasco-Lek), Paracetamol (Ozone), Paracetamol (Polpharma), Tazamol (Polfa Tarchomin).

N02C – Preparaty przeciwmigrenowe; **N02CC** – Selektywni agoniści serotoniny (5HT₁)

Naratriptanum: Naratriptan Sandoz to 3. zarejestrowana marka

naratriptanu. W kwietniu 2004 zarejestrowano lek oryginalny Naramig (GlaxoSmithKline), który jednak dotychczas nie został wprowadzony do sprzedaży. Nie pojawił się także na rynku Naratriptan Teva.

N03/N03A – Leki przeciwpadaczkowe; **N03AX** – Inne leki przeciwpadaczkowe

Topiramatum: Topiramatum Pfizer i Topiramatum Accord (Accord Healthcare) to odpowiednio 35. i 36. zarejestrowana marka topiramatu, natomiast marki Topiegis (Egis), Topifar (Biofarm) i Topiramate-AET (Alfred E. Tiefenbacher) zostały rozszerzone o wyższe dawki 100 mg i 200 mg. Na rynek wprowadzono 14 preparatów: Topamax (Janssen-Cilag; lek oryginalny), od grudnia 2006 Topiramate-Ratiopharm, od grudnia 2007 Epiramat (Farmacom), od stycznia 2008 Etopro (ICN Polfa Rzeszów), od lutego 2008 TopiLek tabl. powł. (Sandoz), od września 2008 Erudan (Unia), od października 2008 Epitoram (Apotex) oraz Symtopiram (SymPhar), od lutego 2009 Toramat (Glenmark Generics), od kwietnia 2009 Topiramate Arrow (Arrow Poland), od października 2009 Topigen (Biogened), od stycznia 2010 Epilania (Vipharm), od kwietnia 2010 Oritop (Orion) i od czerwca 2010 Topimatil (Jelfa). Nie zostały jeszcze wprowadzone do sprzedaży preparaty: Droplete (Temapharm), Epimaxan (Polpharma), Epinar (Axxon), Epitop (Gerot), Folprexin (Adamed), Jactigen (Generics; poprzednia nazwa: Topimerck), Monotop (Nycomed), Ramatop (Teva), Talopam (Actavis), Tomalex (Gallex d.d.), Topiegis (Egis; zarejestrowany

wcześniej jako Topiragis - Alfred E. Tiefenbacher), Topifar (Biofarm; wcześniejsza nazwa: Topiral), Topinitial (Axxon), Topiramate Bluefish (Bluefish Pharmaceuticals), Topiramate-AET (Alfred E. Tiefenbacher), Topiramate Farmacom, Topiramate Tecnimede, Topiran (Ranbaxy), Topistad (Stada) i Zidoxer (Ozone). Skreślono z Rejestru: Tidian (Zentiva), TopiLek kaps. (Sandoz), Topiramate-1A Pharma.

N04 – Leki przeciw chorobie Parkinsona; **N04B** – Leki dopaminergiczne; **N04BC** – Agoniści dopaminy

Pramipexolum: Pramipeksol Synthon i Neliprax (Arti Farma) to odpowiednio 12. i 13. zarejestrowana marka pramipeksolu. W ramach centralnej procedury unijnej zarejestrowano 4 leki: Sifrol i Mirapexin (oba leki: Boehringer Ingelheim) oraz Oprymeia (Krka) i Pramipexole Teva. Natomiast w Polsce zarejestrowano 7 leków: Emwepel (Stada), Miparkan (Specifar), Pexopar (Biogened), Praminox (+Pharma), Pramipexole Orion, Pramixil (CSC Pharmaceuticals Handels) i Ramixole (Temapharm). Do sprzedaży wprowadzono dotychczas tylko Mirapexin.

N05 – Leki psychotropowe; **N05A** – Leki neuroleptyczne; **N05AH** – Diazepiny, oksazepiny, tiazepiny i oksepiny

Olanzapinum: Asterilon (Quisiana Pharma), Anzorin (Orion) i Nykob (IWA Consulting) to odpowiednio 40., 41. i 42. zarejestrowana marka olanzapiny, w tym Nykob w postaci proszku do sporządzania roztworu do wstrzykiwań to 1. zarejestrowany iniekcyjny lek generyczny. Do sprzedaży wprowadzono 17 leków:

Zyprexa (Eli Lilly; lek oryginalny) i od listopada 2009 Zyprexa inj. 10 mg o standardowym uwalnianiu, Olzapin (Lekam), Zalasta (Krka), Zolafren (Adamed), Zolaxa (Polpharma), od kwietnia 2008 Olanzin (Actavis), od lipca 2008 Ranofren (Adamed), stycznia 2009 Olanzapine Teva, od lipca 2009 Sanza (Glenmark), od listopada 2009 Synza (Synthon), od stycznia 2010 Lanzapin (Biogened; preparat zarejestrowany wcześniej przez firmę Nucleus pod nazwą Olanzapin Nucleus), od marca 2010 Olzin (Egis; preparat zarejestrowany wcześniej przez firmę Synthon jako Olanzapine Synthon), Parnassan (Gedeon Richter Polska) i Zapilux (Sandoz), od lipca 2010 Olasyn (Celon Pharma), od sierpnia 2010 Olpinat (Vipharm) i od września 2010 Zypadhera (Eli Lilly). Nie zostały jeszcze wprowadzone preparaty: Lazapix (Quisisana Pharma), Olanzafloc (Hexal), Olanzamin (Sun-Farm), Olanzapin Actavis, Olanzapina Invent Farma, Olanzapina Jacobsen, Olanzapina Nyzol (Blubit), Olanzapina Viketo (Invent Farma), Olanzapine Adamed, Olanzapine Ranbaxy, Olanzapin-Ratiopharm, Olanzaran (Ranbaxy), Olanzomer (Unia; lek zarejestrowany wcześniej pod nazwą Olanzapina Nio-lib), Olstadryn (Medis) i Trylan ODT (Medis). Nie pojawiło się w Polsce 7 leków zarejestrowanych w ramach centralnej procedury unijnej: Olanzapine Apotex (Apotex Europe), Olanzapine Glenmark (Glenmark Generics), Olanzapine Glenmark Europe (Glenmark Generics), Olazax (Glenmark Pharmaceuticals), Olazax Disperzi (Glenmark Pharmaceuticals), Olanzapine Mylan (Generics) i Olanzapine Neopharma. Skreślono

z Rejestru: Olanzapin Pliva (Pliva Kraków).

Quetiapinum: Etiagen (Generics) i Geldoren (Vale Pharmaceuticals) to odpowiednio 31. i 32. zarejestrowana marka kwetiapiny. Na rynek wprowadzono 14 leków: Seroquel i Seroquel XR (AstraZeneca; lek oryginalny), Ketrel (Celon Pharma), od grudnia 2007 Ketipinor (Orion), od marca 2008 Ketilept (Egis) i Kventiax (Krka), od lipca 2008 Nantarid (Gedeon Richter), od października 2008 Loquen (Pliva Kraków), od lipca 2009 Symquel (SymPhar; zarejestrowany wcześniej pod nazwą Quetiapine Tiefenbacher), od sierpnia 2009 Kwetaplex (Adamed), od listopada 2009 Gentiapin (Biogened), od grudnia 2009 Quentapil (ICN Polfa Rzeszów), od stycznia 2010 Kefrenex (Axxon), od maja 2010 Poetra (GlaxoSmithKline; lek zarejestrowany wcześniej przez firmę Medis pod nazwą Quemed) i od sierpnia 2010 Bonogren (Vipharm). Nie zostały jeszcze wprowadzone preparaty: Ketiap (Polpharma), Kvelux (Sandoz), Kwetax (Teva), Kwetinor (Lekam), Pinexet (Medana Pharma), Quetiapine Medis, Quetiapine-Ratiopharm (zarejestrowany wcześniej pod nazwą Quetifi), Quetiapin Sunfarm (Sun-Farm), Quetiapine Arrow (Arrow Poland), Quetiapinum Invent Farma, Quetiapinum Viketo (Invent Farma), Quetilis (Medis), Quetin (Zentiva), Setinin (Actavis), Stadaquel (Stada) i Vorta (Glenmark). Skreślono z Rejestru: Quetiapine Pliva (Pliva Kraków).

N05C – *Leki nasenne i uspokajające*; **N05CF** – *Leki działające podobnie jak benzodiazepiny*

Zaleplonum: Zaleplon Richter (Gedeon Richter) to 5. zarejestrowana marka zaleplonu. Na rynku dostępny jest Selofen (Adamed). Nie pojawiły się jeszcze w sprzedaży preparaty Somniton (Zentiva), Sonata (Wyeth) i Zerene (Wyeth).

N06 – *Psychoanaleptyki*;
N06A – *Leki przeciwdepresyjne*; **N06AB** – *Selektywne inhibitory zwrotnego wychwytu serotoniny*

Escitalopramum: Deprigen (Biogened) to 14. zarejestrowana marka escitalopramu. Do sprzedaży wprowadzono 7 preparatów: lek oryginalny Lexapro (Lundbeck), od stycznia 2010 Depralin (Polpharma), od lutego 2010 Elicea (Krka) i Mozarin (Adamed), od czerwca 2010 Escitil (Egis) i Lenuxin (Gedeon Richter Polska) oraz od sierpnia 2010 Pramatis (Sandoz). Nie pojawiły się jeszcze na rynku preparaty: Aciprex (Biofarm), Escertal (Zentiva; lek zarejestrowany początkowo pod nazwą Esoprex), Escitalopram-1A Pharma, Escitalopram Vera (Vera Pharma), Escitasan (Lannacher), Laprides (Pliva Kraków).

Paroxetineum: Paroxinor (Orion) to aktualnie 14. zarejestrowana marka paroksetyny. Na rynek wprowadzono 7 preparatów: Paxeratio (Ratiopharm), Paxtin (Sandoz), Rexetin (Gedeon Richter), Seroxat (GlaxoSmithKline; lek oryginalny), od listopada 2006 Xetanor (20 mg: Glenmark; 30 mg: Actavis), od października 2008 Arketis (Vipharm) i od września 2009 ParoGen (Generics; lek został wprowadzony w październiku 2006 pod nazwą ParoMerck – zmiana nazwy nastąpiła w grudniu 2008). W sprzedaży nie pojawiły ►

► się jeszcze preparaty: Deprozol (Pliva Kraków), Dropax krople 10 mg/ml (Italfarmaco), Paroxetine-1A Pharma, Paroxetine Aurobindo (Aurobindo Pharma), Paroxetine Teva, Serestill krople 10 mg/ml (ITF Pharma). Preparaty Apo-Parox (Apotex), ParoxiHexal (Sandoz) i Winparox (Winthrop Medicaments) zostały skreślone z Rejestru.

Sertralinum: Miravil (Orion) to aktualnie 16. zarejestrowana marka sertraliny. Na rynek wprowadzono 10 leków: Asentra (Krka), Asertin (Biofarm), Stimuloton (Egis), Zoloft (Pfizer; lek oryginalny), Zotral (Polpharma). od lipca 2006 Setaloft (Actavis) i Setaratio (Ratiopharm), od października 2007 Sertagen (Focus Pharmaceuticals), od września 2008 Sertraline Arrow (Arrow Poland) i od marca 2009 Sertraline Aurobindo. Nie zostały jeszcze wprowadzone do sprzedaży: Luxeta (Teva; preparat zarejestrowany początkowo pod nazwą SerTeva i wprowadzony na rynek w grudniu 2008 pod nazwą Apresia), Restaline (Tabuk Poland), Sertraline Pliva (Pliva Kraków; preparat wprowadzony wcześniej na rynek pod nazwą Luxeta), Sertranorm (Pharma Arzneimittel; lek zarejestrowany wcześniej przez firmę Actavis jako SertralinActavis) i Zortral Pro (J&P Pharma). Skreślono z Rejestru: Antidepressant (Jelfa), Exazol (Expharm), Sertiva (Sandoz), Sertraline-1A Pharma (1A Pharma; preparat wprowadzony uprzednio na rynek pod nazwą SertaHexal), Tralix (Sanofi-Synthelabo, Rzeszów).

N06D – *Leki przeciw demencji; N06DA* – *Antycholinoestery*

Donepezilum: Donecleus (Nucleus) to 26. zarejestrowana

marka donepezylu. Do sprzedaży wprowadzono 18 leków: Aricept (Pfizer; lek oryginalny), Cogiton (Biofarm), Donepex (Celon Pharma), Yasnal (Krka), od lutego 2009 Donesyn (Vipharm) i Symepezil (SymPhar), od maja 2009 Donectil (ICN Polfa Rzeszów), od lipca 2009 Cognezil (Glenmark; zarejestrowany wcześniej jako Donepezil Synthon), od października 2009 Alzdone (Unia) i Donecept (Actavis), od grudnia 2009 Alzepezil (Egis), od marca 2010 Donepezil Generics i Memocept (Polpharma; preparat zarejestrowany wcześniej przez Synthon pod nazwą Synpezil), od kwietnia 2010 Mensapex (Sandoz; preparat zarejestrowany wcześniej pod nazwą DoneSAN), od czerwca 2010 Pezilgen (Biogened), od sierpnia 2010 Apo-Doperil (Apotex) i Doneprion (Orion) oraz od września 2010 Donemed (Sun-Farm). Nie pojawiły się jeszcze na rynku preparaty: Donepezil Alet (Alet Pharmaceuticals), Donepezil Pliva (Pliva Kraków), Donepezil Specifar, Donethon (Synthon), Memiranum (Ranbaxy), Redumas (Teva) i Rizin (Teva).

Rivastigminum: Rivaller (SymPhar) to 16. zarejestrowana marka rywastygminy. Do sprzedaży wprowadzono 5 leków: Exelon (Novartis Europharm), od sierpnia 2009 Nimvastid (Krka), od grudnia 2009 Rivastigmine Teva, od maja 2010 Prometax (Novartis Europharm) i od sierpnia 2010 Ristidic (ICN Polfa Rzeszów). Nie pojawiły się jeszcze na rynku: Evertas (Zentiva), Niddastig (Stada), Rivalong (Farma-Projekt), Rivastigmine Hexal, Rivastigmine-Ratiopharm, Rivastigmine Sandoz, Rivastigmine 1A Pharma, Rivastigmin Orion, Rivaxon (Biogened) i Riveka (Unia).

R – UKŁAD ODDECHOWY

R02/R02A – *Preparaty stosowane w chorobach gardła; R02AA* – *Antyseptyki*

Gargarisma prophylacticum: Gargarisma prophylacticum Amara to aktualnie 2. zarejestrowany preparat o składzie określonym podaną nazwą. Do sprzedaży wprowadzono preparat firmy Prolab.

R03 – *Leki stosowane w obturacyjnych chorobach dróg oddechowych;*

R03A – *Leki adrenergiczne, preparaty wziewne;*
R03AC – *Selektywni agonści receptorów β_2 -adrenergicznych*

Formoterolum: Zomexil (Novartis) w postaci proszku do inhalacji w kapsułkach to 9. zarejestrowana marka formoterolu. Na rynek wprowadzono 5 preparatów w postaci proszku do inhalacji w kapsułkach: Foradil (Novartis), Oxodil (Polpharma), Zafiron (Adamed), od listopada 2006 Forastmin (Vedim; zarejestrowany wcześniej przez SMB jako Formaxa) i od kwietnia 2010 Foramed (Lekam). Zarejestrowane są także 3 preparaty formoterolu w postaci proszku do inhalacji podawanego przy użyciu inhalatora. W sprzedaży znajdują się Oxis Turbuhaler (Astra Zeneca) i od marca 2007 Diffumax Easyhaler (Menarini), zaś Foradil Certihaler (Novartis) jeszcze nie pojawił się na rynku. Od października 2009 dostępny jest aerozol wziewny Atimos (Torrex Chiesi).

R03D – *Inne leki działające ogólnie stosowane w obturacyjnych chorobach dróg oddechowych; R03DC*

– *Antagoniści receptorów leukotrienowych*

Montelukastum: Montelukast Sandoz i Montelukast-1A Pharma w dawkach 4 mg i 5 mg to rozszerzenie w stosunku do zarejestrowanej wcześniej dawki 10 mg. Zarejestrowanych jest 25 marek montelukastu. Do sprzedaży zostało wprowadzonych 14 leków: Singulair (Merck Sharp & Dohme; lek oryginalny), od października 2008 Drimon (Teva), od stycznia 2009 Astmirex (Temapharm), Hardic (Pliva Kraków) i Monkasta (Krka), od lutego 2009 Montest (Genexo), od kwietnia 2009 Milukante (Adamed) i Promonta (Nycomed Pharma), od maja 2009 Asmenol (Polpharma), od października 2009 Eonic (Gedeon Richter) i Montelak (Medreg), od grudnia 2009 Montessan (Apotex; preparat zarejestrowany wcześniej pod nazwą Montekast) oraz od czerwca 2010 Montespir (Biofarm) i Vizendo (GlaxoSmithKline; preparat zarejestrowany wcześniej przez Synthron pod nazwą MontSyn). Nie pojawiły się jeszcze na rynku preparaty: Airathon (Merck Sharp & Dohme), Lukast (Grünwalder), Miralust (Adamed), Montelukast-1A Pharma, Montelukast Miklich, Montelukast MSD (Merck Sharp & Dohme), Montelukast Sandoz, Montelukast Stada, Montelukastum Synthron, Montenorm (+Pharma) i Symlukast (SymPhar).

R05 – *Leki stosowane w kaszlu i przeziębieniach;*

R05C – *Leki wykrztuśne, z wyłączeniem preparatów złożonych zawierających leki przeciwkaszlowe;* **R05CB** – *Leki mukolityczne*

Ambroxolum: Flavamed Max (Berlin-Chemie) w postaci roztworu doustnego 30 mg/5 ml

to uzupełnienie w stosunku do zarejestrowanych wcześniej syropu 15 mg/5 ml, tabletek i tabletek musujących. Zarejestrowanych jest 13 marek ambroksolu. W postaci doustnej wielodawkowej (roztwór i syrop) do sprzedaży wprowadzono 8 marek: Ambro S (1A Pharma), Ambroksol Nycomed (Nycomed Pharma), Ambrosol Pliva (Pliva Kraków), Deflegmin (ICN Polfa Rzeszów), Entus Junior i Entus Max (Aflofarm; poprzednia nazwa preparatu: Ambroxol), Flavamed (Berlin-Chemie), Mucosolvan (Boehringer Ingelheim; lek oryginalny) i Mukobron (Gedeon Richter Polska). Nie pojawiła się na rynku 1 marka: Medox (Zentiva; poprzednia nazwa preparatu: Mucosin). W postaci doustnej jednodawkowej do sprzedaży wprowadzono 8 marek: Ambro (1A Pharma), AmbroHexal (1A Pharma), Ambrosan (Pro.Med), Deflegmin (ICN Polfa Rzeszów), Entus Max (Aflofarm), Flavamed (Berlin-Chemie), Mucosolvan (Boehringer Ingelheim; lek oryginalny) i Tussal Expectorans (Biofarm). Nie pojawiła się na rynku 1 marka: Medox (Zentiva). W postaci iniekcji na rynek wprowadzono 3 leki: Aflegan (ICN Polfa Rzeszów), AmbroHexal (Hexal) i Mucosolvan i.v. (Boehringer Ingelheim; lek oryginalny). W postaci inhalacyjnej wielodawkowej do sprzedaży wprowadzono preparat Mucosolvan inhalacje (Boehringer Ingelheim). Skreślono z Rejestru: Ambrogem i Ambrogem forte (Gemi), Solvolan (Krka).

R06/R06A – *Leki przeciwhistaminowe działające ogólnie;*

R06AX – *Inne leki przeciwhistaminowe działające ogólnie*

Fexofenadinum: Telfast (Sanofi Aventis) w nowej dawce 30 mg to rozszerzenie względem wprowadzonych wcześniej dawek 120 mg i 180 mg. Zarejestrowanych jest 7 marek feksofenadyny. Na rynek wprowadzono 3 preparaty: Telfast (Sanofi Aventis; lek oryginalny) i od maja 2008 Fexofast (Galena) oraz Telfexo (Polpharma). Nie pojawiły się jeszcze w sprzedaży preparaty: Ewofex (Ewopharma), Fexofenadine-1A Pharma, FexoGen (Generics) i Fexostad (Stada). Skreślono z Rejestru: Eluxat (Sandoz).

S – NARZĄDY ZMYŚLÓW

S01 – *Leki okulistyczne;*

S01A – *Leki przeciwzakaźne;*

S01AX – *Inne leki przeciwinfekcyjne*

Levofloxacinum: Oftaquix sine (Santen) w postaci jednodawkowej to rozszerzenie w stosunku do wprowadzonej wcześniej postaci wielodawkowej Oftaquix. Jest to jedyna zarejestrowana marka lewofloksacyny w podanej klasie terapeutycznej.

S01E – *Leki przeciwjaskrze i zwężające źrenicę;* **S01EE** – *Analogi prostaglandyn*

Latanoprostum: Prolasol i Solusin (oba: Premier Research) to odpowiednio 7. i 8. zarejestrowana marka latanoprostu. Na rynek wprowadzono 3 leki: Xalatan (Pfizer; lek oryginalny), od marca 2010 Xaloptic (Polpharma) i od kwietnia Latanoprost Arrow (Arrow Poland). Nie zostały jeszcze wprowadzone: Arrowprost (Arrow Generics), Latanoprost Actavis i Ocumer (Farma-Projekt).

V – PREPARATY RÓŻNE

V06 – *Odżywki;* **V06D**

– *Inne odżywki;* **V06DB** ▶

- – *Odżywki zawierające tłuszcze, węglowodany, białka, składniki mineralne i witaminy*
- Nutrimentum*: Nutramigen AA (Mead Johnson) to oparty na aminokwasach hipoalergiczny preparat do stosowania w silnej alergii na białka mleka krowiego i inne białka pokarmowe, dostępny z przepisu lekarza.

2010-10-26

Nowe rejestracje – UE – wrzesień 2010

We wrześniu 2010 r. Komisja Europejska w ramach procedury centralnej wydała 5 decyzji o dopuszczeniu do obrotu nowych produktów leczniczych przeznaczonych do stosowania u ludzi. Dotyczą one 3 nowych substancji czynnych (azenapina, regadenozon i wernakalant) i 2 substancji czynnych stosowanych już w lecznictwie. Produkty omówiono w ramach klasy ATC według WHO oraz substancji czynnej preparatu z uwzględnieniem wskazań, pomijając inne szczegóły, które można znaleźć w witrynie internetowej Europejskiej Agencji Produktów Leczniczych (<http://www.emea.europa.eu>).

C – UKŁAD SERCOWO-NACZYNIOWY

C01 – *Leki stosowane w chorobach serca;*

C01B – *Leki przeciwarytmiczne, klasa I i III; C01BG*
– *Inne leki przeciwarytmiczne klasy I*

Vernakalantum: Brinavess (Merck Sharp & Dohme) jest wskazany do szybkiego przywrócenia rytmu zatokowego u dorosłych pacjentów w napadowym migotaniu przedsionków trwającym: w przypadku pacjentów, u których nie przeprowadzono operacji kardiochirurgicznej: ≤ 7 dni; w przypadku pacjentów po operacji kardiochirurgicznej: ≤ 3 dni.

Wernakalant jest lekiem przeciwarytmicznym działającym głównie na mięsień przedsionków, powodującym wydłużenie refrakcji przedsionków oraz zwolnienie tempa przewodzenia impulsów w sposób zależny od częstości rytmu. Sądzi się, że wpływ leku na refrakcję i przewodzenie impulsów tłumi zjawisko *reentry*

(tj. powtórnego wejścia) i jest wzmacniany w mięśni przedsionków podczas migotania przedsionków. Zakłada się, że względna selektywność wernakalantu wobec refrakcji przedsionków (w porównaniu z refrakcją komór) jest skutkiem zahamowania prądów jonowych w mięśni przedsionków, a nie komór serca, a także wyjątkowych warunków elektrofizjologicznych w stanie migotania przedsionków. Podczas migotania przedsionków zależne od częstości i różnicy potencjałów zablokowanie kanałów sodowych powoduje, że działanie leku dodatkowo koncentruje się raczej na ulegających szybkiej aktywacji i częściowo zdepolaryzowanych komórkach mięśnia przedsionków niż na prawidłowych komórkach mięśnia komór serca kurczących się z mniejszą częstością. Ponadto wpływ wernakalantu na repolaryzację komór jest ograniczony z powodu przeciwnych efektów hamowania późnej fazy prądu sodowego i blokowania kanałów potaso-

wych w komórkach mięśniowych komór. Celowany wpływ na mięsień przedsionków skojarzony z zablokowaniem późnej fazy prądu sodowego wskazuje na to, że wernakalant cechuje się niskim potencjałem proarytmicznym. W sumie, znaczące przeciwarytmiczne działanie leku skoncentrowane głównie w przedsionkach wynika z połączenia wpływu wernakalantu na prądy potasowe i sodowe w mięśni sercowym.

C01E – *Inne leki stosowane w chorobach serca; C01EB*
– *Inne leki stosowane w chorobach serca*

Regadenosonum: Rapiscan (Gilead Sciences) jest preparatem swoiście rozszerzającym naczynia wieńcowe przeznaczonym do stosowania jako środek do obciążenia farmakologicznego w scyntygrafii perfuzyjnej serca u pacjentów dorosłych niezdolnych do wykonania odpowiedniej próby wysiłkowej. Rapiscan jest przeznaczony wyłącznie do diagnostyki.

Regadenozon jest agonistą o ma-

łym powinowactwie ($K_i \approx 1,3 \mu\text{M}$) do receptora adenozyiny A_{2A}, z co najmniej 10-krotnie mniejszym powinowactwem do receptora adenozyiny A₁ ($K_i > 16,5 \mu\text{M}$) i bardzo małym, jeśli w ogóle występującym, powinowactwem do receptorów adenozyiny A_{2B} i A₃. Aktywacja receptora adenozyiny A_{2A} powoduje rozszerzenie naczyń wieńcowych i zwiększa przepływ wieńcowy.

C09 – Leki działające na układ renina-angiotensyna; C09C/C09CA – Antagoniści angiotensyny II, leki proste

Telmisartanum: Telmisartan Actavis to 6. zarejestrowana marka telmisartanu. Lek jest wskazany do stosowania w leczeniu samostannego nadciśnienia tętniczego u dorosłych, a także do zapobiegania chorobom sercowo-naczyniowym, poprzez zmniejszenie częstości zachorowań z przyczyn sercowo-naczyniowych u pacjentów z jawną chorobą sercowo-naczyniową o etiologii zakrzepowo-miażdżycowej (choroba niedokrwienności serca, udar mózgu lub choroba tętnic obwodowych w wywiadzie) lub cukrzycą typu 2 z udokumentowanymi powikłaniami dotyczącymi narządów docelowych.

Telmisartan jest aktywnym, po podaniu doustnym, wybiórczym antagonistą receptora angiotensyny II (typ AT₁). Dzięki wysokiemu powinowactwu telmisartan wypiera angiotensynę II z miejsc wiązania z podtypem AT₁ receptora, który jest odpowiedzialny za poznany mechanizm działania angiotensyny II. Telmisartan nie wykazuje nawet częściowego działania agonistycznego w stosunku do receptora AT₁. Selektownie łączy się z receptorem AT₁. To połączenie jest długotrwałe.

Nie wykazuje powinowactwa do innych receptorów, w tym do receptora AT₂ oraz innych, mniej poznanych podtypów receptora AT. Funkcja tych receptorów nie jest znana; nie znane są też skutki ich nadmiernego pobudzenia przez angiotensynę II, której stężenie zwiększa się pod wpływem działania tego leku. Telmisartan zmniejsza stężenie aldosteronu. Nie hamuje aktywności reninowej osocza oraz nie blokuje kanałów jonowych. Nie hamuje aktywności konwertazy angiotensyny (kininazy II), enzymu odpowiedzialnego także za rozkład bradykininy. Tak więc po zastosowaniu telmisartanu nie należy się spodziewać nasilenia działań niepożądanych związanych z działaniem bradykininy. U ludzi dawka 80 mg telmisartanu prawie całkowicie hamuje zwiększenie ciśnienia tętniczego wywołane przez angiotensynę II. To hamujące działanie utrzymuje się przez 24 godziny i można je stwierdzić w dalszym ciągu po 48 godzinach.

Wcześniej zarejestrowano centralnie w UE 5 preparatów telmisartanu: Kinzalmone i Pritor (oba: Bayer Schering) oraz Micardis (Boehringer Ingelheim), Telmisartan Teva (Teva Pharma) i Tolura (Krka). Na rynek w Polsce zostały wprowadzone Micardis i Pritor.

M – UKŁAD MIĘŚNIOWO-SZKIELETOWY

M05 – Leki stosowane w chorobach kości; M05B – Leki wpływające na strukturę i mineralizację kości; M05BA – Bifosfoniany

Acidum ibandronicum: Ibandronic Acid Teva w 2 dawkach to 6. zarejestrowany lek zawierający ibandronian sodowy. Do sprze-

daży wprowadzono 2 leki: Bon-dronat (Roche) w dawce 50 mg i Bonviva (Roche) w dawce 150 mg przyjmowanej 1 raz w miesiącu. Nie pojawiły się jeszcze na rynku: Bodenza (Roche) i Ibandronic Acid Mylan w dawce 150 mg oraz Ossica (Gedeon Richter Polska) w 2 dawkach.

Kwas ibandronowy należy do bifosfonianów, które swoiście oddziałują na tkankę kostną. Ich wybiórcze działanie wynika z dużego powinowactwa bifosfonianów do składników mineralnych kości. Działanie bisfosfonianów polega na hamowaniu aktywności osteoklastów; chociaż dokładny mechanizm ich działania jest nadal niewyjaśniony.

N – UKŁAD NERWOWY

N05 – Leki psychotropowe; N05A – Leki neuroleptyczne; N05AH – Diazepiny, oksazepiny, tiazepiny i oksepiny

Asenapinum: Sycrest (Organon) jest wskazany w leczeniu od umiarkowanych do poważnych epizodów maniakałnych w przebiegu zaburzeń afektywnych dwubiegunowych typu I u osób dorosłych.

Mechanizm działania asenapiny i innych produktów leczniczych stosowanych w leczeniu zaburzeń afektywnych dwubiegunowych nie został w pełni poznany, jednak jej farmakologia receptorowa sugeruje, że skuteczność asenapiny jest związana ze skojarzonym działaniem antagonistycznym w stosunku do receptorów D₂ i 5-HT_{2A}. Działania kliniczne asenapiny mogą wynikać również z działania na inne receptory, w tym 5-HT_{1A}, 5-HT_{1B}, 5-HT_{2C}, 5-HT₆, 5-HT₇, D₃ i receptory α_2 -adrenergiczne.

► Niektóre decyzje porejestracyjne Komisji Europejskiej:

decyzje z 12 VIII 2010 dotyczące pandemicznych szczepionek przeciw grypie (H1N1) v o nazwie Focetria (Novartis) i Pandemrix (GlaxoSmithKline), uwzględniająca zalecenie Komitetu ds. Produktów Leczniczych Stosowanych u Ludzi Europejskiej Agencji Leków o zmianie we wskazaniach, rozszerzające je poza leczenie zamknięte w sytuacji pandemii, ponieważ wyzerpujące dane dotyczące

skuteczności i bezpieczeństwa zostały już dostarczone, a szczególnie procedury dotyczące bezpieczeństwa produktów nie są już potrzebne (klasa J07BB);

decyzja z 6 IX 2010 w sprawie wycofania, na wniosek posiadacza z 17 VIII 2010, pozwolenia na wprowadzenie do obrotu (wydanego 15 III 2010) produktu leczniczego ImmunoGam (Cangene Europe), będącego immunoglobuliną ludzką przeciw wirusowi zapalenia wątroby typu B (klasa J06BB);

decyzja z 27 IX 2010 w sprawie wycofania, na wniosek posiadacza z 4 V 2010, pozwolenia na wprowadzenie do obrotu (wydanego 22 VIII 2007) produktu leczniczego Enviage (Novartis Europharm) zawierającego substancję czynną aliskiren (klasa C09XA). Nadal zarejestrowane są 3 inne preparaty aliskirenu: Rasilez, Riprazo i Sprimeo (wszystkie: Novartis Europharm).

2010-10-19

NOWOŚCI NA RYNKU – WRZESIEŃ 2010

We wrześniu 2010 r. na rynek farmaceutyczny w Polsce zostało wprowadzonych 27 nowych marek produktów leczniczych:

Klasa ATC/WHO	Nazwa międzynarodowa	Nazwa handlowa	Podmiot odpowiedzialny	Obszar i data rejestracji
A10BA	Metforminum	Avamina	Bioton	PL 02.2010
B03AC	Carboxymaltosum ferricum	Ferinject	Vifor	PL 12.2009
C07AB	Nebivololum	NebivoLek	Sandoz	PL 07.2008
C09AA	Cilazaprilum	Symibace	SymPhar	PL 09.2009
C09BA04	Indapamidum + perindoprilum	Noliprel Bi-Forte	Servier	PL 05.2009 Peryndopryl arginine + indapamid Servier, zm. 12.2009 Noliprel Bi-Forte
C10AA	Atorvastatinum	Apo-Atorva	Apotex	PL 06.2010
D10AF	Clindamycinum	Normaclin	Aflofarm	PL 12.2008 Clindamycinum Aflofarm, zm. 09.2010 Normaclin
D11AX	Eflornithinum	Vaniqa	Almirall	UE 03.2001
G04BE	Sildenafilum	Sildenafil Sandoz	Sandoz	PL 04.2010
H01BA	Terlipressinum	Glypressin	Ferring	PL 11.2005
H02AB	Prednisonum	Lodotra	Nitec	PL 07.2009
J01DD	Ceftazidimum	Zefadym	Actavis	PL 07.2009

J02AC	Fluconazolum	Flucorta	Polfarmex	PL 03.2010
J07BB	Influenzae vaccinum	IDflu	Sanofi Pasteur	UE 02.2009
L02AE	Triptorelinum	Gonapeptyl Daily	Ferring	PL 05.2009
L03AA	Filgrastimum	Tevagrastim	Teva	UE 09.2008
L04AX	Thalidomidum	Thalidomide Celgene	Celgene Europe	UE 04.2008 Thalidomide Pharmion, zm. 10.2008 Thalidomide Celgene
M01AC	Meloxicamum	Movmax	Tabuk Poland	PL 12.2009
N03AX	Gabapentinum	Gabagamma	Wörwag	PL 06.2009
N05AH	Olanzapinum	Zypadhera	Eli Lilly	UE 11.2008
N06DA	Donepezilum	Donemed	Sun-Farm	PL 10.2009
N07BA	Nicotinum	NicoretteFreshfruit Gum	McNeil	PL 03.2010
N07XX	Natrii oxybas	Xyrem	UCB	UE 10.2005
R06AE	Levocetirizinum	Lirra	Glenmark	PL 06.2010
R06AE	Levocetirizinum	Zyx	Biofarm	PL 02.2010
S02DA	Cholini salicylas	Ototalgin	Farmina	PL 10.2003
V03AB	Acetylcysteinum	Fluimucil Antidote	Zambon	PL 04.2000

A – PRZEWÓD POKARMOWY I METABOLIZM

A10 – Leki stosowane w cukrzycy; *A10B* – Leki obniżające poziom glukozy we krwi, z wyłączeniem insuliny; *A10BA* – Biguanidy

B – KREW I UKŁAD KRWIOTWÓRCZY

B03 – Leki stosowane w niedokrwistości; *B03A* – Preparaty żelaza; *B03AC* – Żelazo trójwartościowe, preparaty do podawania pozajelitowego

C – UKŁAD SERCOWO-NACZYNIOWY

C07/C07A – Leki blokujące receptory β -adrenergiczne; *C07AB* – Selektywne leki blokujące receptory β -adrenergiczne

C09 – Leki działające na układ renina-angiotensyna;

C09A/C09AA – Inhibitory ACE, leki proste

C09B – Inhibitory ACE, leki złożone; *C09BA* – Inhibitory ACE i leki moczopędne;

C09BA04 – Peryndopryl i leki moczopędne

C10 – Leki wpływające na stężenie lipidów; *C10A* – Leki wpływające na stężenie lipidów, leki proste; *C10AA* – Inhibitory reduktazy HMG CoA

D – LEKI STOSOWANE W DERMATOLOGII

D10 – Leki przeciwtrądzikowe;

D10A – Leki przeciwtrądzikowe do stosowania miejscowego;

D10AF – Preparaty

przeciwzakaźne stosowane w leczeniu trądziku

D11/D11A – Inne preparaty dermatologiczne; *D11AX* – Różne preparaty dermatologiczne

G – UKŁAD MOCZOWO-PŁCIOWY I HORMONY PŁCIOWE

G04 – Leki urologiczne; *G04B* – Inne leki urologiczne, w tym przeciwskurczowe; *G04BE* – Leki stosowane w zaburzeniach erekcji

H – LEKI HORMONALNE DZIAŁAJĄCE OGÓLNIE, Z WYŁĄCZENIEM HORMONÓW PŁCIOWYCH I INSULIN

H01 – Hormony przysadki i podwzgórza oraz ich analogi; *H01B* – Hormony ▶

► tylnej płata przysadki;
H01BA – Wazopresyna i jej analogi

H02 – Kortykosteroidy działające ogólnie; H02A - Kortykosteroidy działające ogólnie, leki proste; H02AB – Glukokortykoidy

J – LEKI PRZECIWKAZAŻNE DZIAŁAJĄCE OGÓLNIE

J01 – Leki przeciwbakteryjne działające ogólnie; J01D – Inne beta-laktamowe leki przeciwbakteryjne; J01DD – Cefalosporyny trzeciej generacji

J02/J02A – Leki przeciwgrzybicze działające ogólnie; J02AC – Pochodne triazolu

J07 – Szczepionki; J07B – Szczepionki wirusowe; J07BB – Szczepionki przeciw grypie

L – LEKI PRZECIWNOWOTWOROWE I WPŁYWAJĄCE NA UKŁAD ODPORNOŚCIOWY

L02 – Leki hormonalne; L02A – Hormony i ich

analogi; L02AE – Analogi hormonu uwalniającego gonadotropinę

L03/L03A – Środki pobudzające układ odpornościowy; L03AA – Czynniki pobudzające wzrost kolonii komórkowych

L04/L04A – Leki hamujące układ odpornościowy; L04AX – Inne leki hamujące układ odpornościowy

M – UKŁAD MIĘŚNIOWO-SZKIELETOWY

M01 – Leki przeciwzapalne i przeciwrheumatyczne; M01A – Niesterydowe leki przeciwzapalne i przeciwrheumatyczne; M01AC - Oksykamy

N – UKŁAD NERWOWY

N03/N03A – Leki przeciwpadaczkowe; N03AX – Inne leki przeciwpadaczkowe

N05 – Leki psychotropowe; N05A – Leki neuroleptyczne; N05AH – Diazepiny, oksazepiny, tiazepiny i oksepyny

N06 – Psychoanaleptyki; N06D – Leki przeciw demencji; N06DA – Antycholinoesteryzy

N07 – Inne leki działające na układ nerwowy;

N07B – Leki stosowane w uzależnieniach; N07BA – Leki stosowane w uzależnieniu od nikotyny N07X/N07XX – Inne leki działające na układ nerwowy

R – UKŁAD ODDECHOWY

R06/R06A – Leki przeciwhistaminowe działające ogólnie; R06AE – Pochodne piperazyny

S – NARZĄDY ZMYŚLÓW

S02 – Leki otologiczne; S02D – Inne leki otologiczne; S02DA – Leki przeciwbólowe i znieczulające

V – PREPARATY RÓŻNE

V03/V03A – Inne środki stosowane w lecznictwie; V03AB – Środki odtruwające

2010-10-16

Opracowanie: *dr n. farm. Jarosław Filipek*
Kierownik Działu Informacji o Produktach
Administrator Farmaceutycznej Bazy Danych
IMS Poland

Warto wiedzieć

Zaleceniem Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych ulotki dla pacjenta wszystkich hormonalnych środków antykoncepcyjnych zarejestrowanych w Polsce powinny zawierać informacje dotyczące mechanizmów działania.

Źródło: <http://www.urpl.gov.pl/aktualnosci/ogloszenie-w-sprawie-drukow-informacyjnych-hormonalnych-preparatow-antykoncepcyjnych-zarejestrowanych-w-polsce>

Poezja mgr farm. Jacka Józefczyka

Jacek Józefczyk – urodzony w roku 1955 w Dębicy. W latach 1976 – 80 studiował na Wydziale Farmacji AM w Krakowie. Do roku 1986 pracował w aptece cefarmowskiej w Jaśle. W latach 1986–91 pełnił funkcję kierownika apteki w Skołoszynie koło Jasła. Od 1991 roku do chwili obecnej, kierownik i właściciel tejże apteki, przeniesionej do własnego lokalu. Jego pasją są podróże. W 1987 roku wybrał się w podróż motorowerem marki Simson, do Grecji. Wyprawa zakończyła się w Skopje (była Jugosławia) z powodu awarii silnika. W dwa lata później wyruszył na motocyklu Jawa – również do Grecji, osiągając tym razem cel. Wyjechał wówczas wąską dróżką na masyw Olimpu, osiągając

wysokość ok. 1000 m. Widok z tego miejsca zapierał dech w piersiach. Od dziesięciu lat pisze wiersze o różnorodnej tematyce. Wiersze te były publikowane w ponad stu biuletynach aptekarskich, od Krakowa po Wrocław, Gdańsk i Szczecin. Publikując dla aptekarzy, nie pobierał nigdy honorariów z tego tytułu. Obecnie czyni przygotowania do wydania swego pierwszego tomiku.

Cienie 2003

Metkując co dzień opakowań setki,
Syzyfa widzę wielki cień na ścianie.
Nie toczy głazu, lecz nakleja metki,
nie robiąc nawet przerwy na śniadanie.

Potem znów nowa, i nowa dostawa.
Cień ma tym razem już kobiece wdzięki.
Lewa dłoń metkownicę trzyma, prawa
zakłada taśmę w jej przemysłne szczęki.

I tak codziennie, aż nadchodzi zmiana
cen urzędowych, wówczas to na ścianie,
do późna w nocy, od samego rana,
pławią się cienie w leków oceanie.

Ruch jak w pasiece na obrzeżu lasu.
Starą nalepkę zastępuje nowa.
Wszystko ma cenę, prócz cennego czasu.
Praca dla pracy. Iście syzyfowa.

Komórka

Kiedy byłem młodym magistrem po stażu,
stało się w aptece coś pewnego razu,
co już w mej pamięci do śmierci zostanie.
Pozornie dość groźny błąd znalazły panie
w stercie recept z moją pieczęcią imienną.
Ja w tym czasie byłem w lesie pod Ożenną.
Aby znaleźć sprawcę aptekarskiej kaczki,
skorzystano z usług kurierki – sprzątaczkii.
Kryśka, po weselu, wciąż na lekkim kacu,
biegnie do mej mamy, pyta: *Czy jest Jacuś?*
Fartuch w cętki, ciapki, fryzura balowa...
Mamie głos odjęło. Czyżby to synowa
przyszła? Co za wygląd! I te obyczaje...
Kryśka w międzyczasie w pośpiechu dodaje:
*Jacuś musi szybko lecieć do apteki,
bo wydał komusik inne niż trza leki.*
To już biedną mamę z nóg niemalże ścięło;
jedna Eucardina, druga, wreszcie przełom.
Jak dać znać synowi, co zbiera gdzieś kurki?
(działo się to przecież przed erą komórki).
Dręczony przecuciem powracam do domu.
Najpierw chorej mamie muszę szybko pomóc.
Potem w trzy minuty jestem już w aptece.
Jedna z pań, za progiem, drżącym głosem rzecze:
Panie Jacku! Tutaj wzrok utkwivszy w niebie,
składa przy tym dłonie, niczym na pogrzebie.
Oglądam receptę, źródło przyszłej weny;
wszystko *lege artis* – z wyjątkiem wyceny!
Pozostaje jednak nadszarpnięte zdrowie,
mamy oraz moje (aptekarz też człowiek).
Dlatego tak cenię zalety komórki;
wkładam do kieszeni - i jazda na kurki!

Gagatek

Gdy Gagarin wracał z podboju kosmosu,
zmieniał się scenariusz moich ziemskich losów.
Ja też wyruszałem w wyprawę w nieznane,
siedząc po raz pierwszy przed szklanym ekranem.
Pamiętam do dzisiaj (jak mi żywot miły)
koła dylizansu – co w tył się kręciły.
Rodzice najbardziej z programów, dam głowę,
cenili spektakle w wieczory czwartkowe.
W którymś Pan Czechowicz, czy w pokrewnej Kobreze?
grał farmaceutę – kreując tak dobrze
postać, iż w pamięci został, mimo woli,
jako świetny aktor – szczególnie w tej roli.
Widząc go już potem w innej sztuki skrótach,
mówili ze śmiechem: O farmaceuta...
Stwierdziłem logicznie, że to słowo rzadkie,
musi być związane z kimś śmiesznym. Z Uszatkiem?
Z czasem przyszła kolej na filmy – lektury.
Szatan z siódmej klasy, to był hicior, który
w moim młodym sercu na długo zamieszkał.
Mieczysław Czechowicz grał w nim rzezimieszka.
Później druga rola, też młodzieży znana,
gdy w *Marku Piegusie* odtwarzał *Bosmanna*.
Ten farmaceuta – tajemniczy człowiek,
zaczął się kojarzyć z *bijącym po głowie*.
Wtedy niepewności przebrała się miarka;
znalazłem w słownika mądrych zakamarkach,
że farmaceuta – *prawa dłoń lekarzy*,
to ekspert od leków. Niechaj mu się darzy!

Wizja

Zdany na bzdurnych przepisów zakalec,
stawiam aptekę, że aż patrzeć miło.
Jestem jej szefem - samotnym jak palec,
bo na personel środków nie starczyło.

*Sam sobie sterem, żeglarzem, okrętem,
specem od aury, ratunkowym kołem;
w chwilach słabości - sam sobie pacjentem,
sztabem medyków, zabiegowym stołem.*

Bezczynność (*novum*) początkowo złości,
choć z czasem można przywyknąć do tego.
Robotę za mnie odwała w większości
sąsiad - właściciel punktu aptecznego.

Mnie pozostały *trucizny i prochy*,
czar receptury, wnioski (*o anieli!*)
tudzież wrażliwość na pacjentów fochy,
liczniejsze nawet od przedstawicieli.

Jednak nie skarżę się na swą niedolę,
choć za czas drogi towar zżera.
Siadam przed lustrem i sam siebie szkolę,
bo *wiedza to potęgi...* etc.

Pejzaż beskidzki

Łemkowskie chyże we wrześniowej szacie,
owiane zewsząd dymu smugą siwą.
Przy nich przywiędłe, zgarbione postacie
toczące długie *rozmowy na żywo*

z resztką przychówku. Dzielne rytuały
kończą przy studni i stodółce z sianem.
Orne poletka w krąg pozarastały,
strasząc tarniną, ostem i łopianem.

Marną winorośl, sady dziczejące,
wczesnojesiennym muśnięte bursztynem,
wysączą wkrótce, po korzeni końce,
przybysze z nizin, wraz z domowym winem.

Swoim *nie pachnie* pejzaż utracony,
zachodni powiew wygrał z sentymentem.
Chociaż w ich domach wiszą wciąż ikony,
pieniądz przesłonił tłem wartości święte.

Martwi staruszków nadchodząca zima,
bo o surowej, mroźnej słyhać słowa.
Na razie wokół, niczym u Tuwima,
panuje cisza, niezwykła – wrześniowa.

KONFERENCJA LEKARSKO- FARMACEUTYCZNA

„BEZPIECZNA FARMAKOTERAPIA W SZPITALU-
-PRACUJMY RAZEM”

KRAKÓW 3-4 GRUDNIA 2010

w ramach kształcenia ustawicznego uczestnicy mogą
uzyskać następującą ilość punktów:
lekarze – 8 punktów;
farmaceuci – 10 punktów (w tym 4 pkt. miękkie oraz
po zaliczeniu sprawdzianu testowego 6 pkt. twardych)

Z inicjatywy Departamentu Farmacji Szpitalnej Naczelnej Rady Aptekarskiej,
odbędzie się druga ogólnopolska konferencja lekarsko-farmaceutyczna

„Bezpieczna farmakoterapia w szpitalu – pracujemy razem”

Konferencja ma na celu ukazać korzyści ze współpracy lekarza z farmaceutą, korzyści dla pacjenta, dla lekarza, a także dla finansów szpitala. Nasze zawody mają inne zadania do wykonania, inne uprawnienia i kompetencje zawodowe, ale cel mają wspólny, jest nim dobro hospitalizowanego pacjenta. Studiujemy osobno, do-kształcamy się również osobno, nic więc dziwnego, że osobno pracujemy. Spróbujmy więc w trakcie tej konferencji popracować razem, a nuż nam się to spodoba?

Przebieg konferencji Lekarsko-Farmaceutycznej:

3 grudnia – piątek

- 12.00** rejestracja uczestników w recepcji
Centrum Dydaktycznego, ul. Łazarza 16.
- 14.00-15.00** przywitanie uczestników,
wykład inauguracyjny - „W jednym stoją domu”.
wykładowcy:
Katarzyna Siwiec, Mieczysław Czuma, Leszek Mazan
- 15.00-16.00** lunch
- 16.00-17.00** panel zawodowy:
Akredytacja szpitali – zmiany standardów.
Gazy medyczne – procedura postępowania.
Mgr farm. **Janina Pawłowska**
„Zamawiający ma prawo”
Mec. **Radosław Harasin**
- 17.00-17.30** Farmakoterapia wspomagająca podczas
interwencyjnego leczenia chorób serca i naczyń.
Prof. dr hab. med. **Krzysztof Żmudka**
- 17.30-18.00** Nowe leki przedwzrostkowe – zalety i wady.
Prof. dr hab. farm. **Barbara Filipek**
- 20.00** wieczór koleżeński
- 4 grudnia – sobota
- 9.00-9.30** Przewlekły stan zapalny w chorobach
układu sercowo-naczyniowego.
Prof. dr hab. med. **Tomasz Guzik**
- 9.30-10.00** Naturalne związki o charakterze p-zapalnym,
alternatywa dla NLPZ.
Prof. dr hab. farm. **Marek Naruszewicz**
- 10.10-11.40** Uzależnienia od leków „nieuzależniających”
Prof. dr hab. med. **Przemysław Bienkowski**
- 11.40-12.10** Ciemna strona lekomani.
Prof. dr hab. farm. **Małgorzata Filip**
- 12.20-12.50** Onkologia wczoraj i dziś:
- nowe leki
- nowe schematy leczenia
- nowe technologie i metody przygotowywania
preparatów onkologicznych
Dr med. **Paweł Różanowski**
Dr farm. **Krzyszyna Chmal-Jagiello**
- 13.00** test

ZAKWATEROWANIE

Pod hasłem „Konferencja Lekarsko-Farmaceutyczna” zarezerwowane
zostały dla uczestników konferencji pokoje w cenach promocyjnych w nastę-
pujących hotelach:

HOTEL CAMPANILE

(8 min od Centrum Dydaktycznego)
ul. Św. Tomasza 34, 31-023 Kraków
kontakt: tel.: 12 424 26 00
e-mail: krakow@campanile.com.pl
• 1-osobowy - 249,00 PLN*
• 2-osobowy - 263,00 PLN*

HOTEL CHOPIN

(10 min od Centrum Dydaktycznego)
ul. Przy Rondzie 2, 31-547 Kraków
kontakt: tel.: 12 299 00 77,
e-mail: reservation@chopinhotel.com
• 1-osobowy standart - 208,00 PLN*
• 1-osobowy superior - 219,00 PLN*
• 2-osobowy standart - 246,00 PLN*
• 2-osobowy superior - 258,00 PLN*

*Cena za pokój (jeden nocleg) ze śniadaniem. Prosimy Państwa o rezerwację
pokoi w podanych cenach promocyjnych - do 31.10.2010.

Rezerwacji w powyższych HOTELACH mogą Państwo dokonywać telefonicz-
nie lub za pomocą poczty elektronicznej.

Aptekarz Polski – Pismo Naczelnej Izby Aptekarskiej, www.aptekarzpolski.pl

Wydawca: Naczelna Izba Aptekarska, ul. Długa 16,

00-238 Warszawa, tel. 022 635 92 85, fax 022 887 50 32, e-mail: nia@nia.org.pl

Redakcja Aptekarza Polskiego:

Redaktor Wydawca – mgr farm. Michał Grzegorzczak; Redaktor Naczelny – Zbigniew Solarz;
Zastępca Redaktora Naczelnego, Konsultant farmaceutyczny – dr n. farm. Tomasz Baj;
Sekretarz redakcji, Webmaster witryny www.aptekarzpolski.pl – mgr farm. Olga Sierpniowska.

e-mail: redakcja@aptekarzpolski.pl